

haja vsak četrtek in velja s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 52 din., pol leta 16 din., četrta leta 8 din. Izven Jugoslavije 56 din. Naročnina se pošlje na upravništvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročila, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprije reklamacije so poštnine proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.605. Telefon interurban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

32 številka.

MARIBOR, dne 7. avgusta 1924.

58. letnik.

Položaj in pomen nove vlade.

Veliko navdušenje med Srbi, Hrvati in Slovenci za novo vlado je zelo pomembno ter pove marsikaj važnega nam doma in pa širnemu svetu. Poročevalci tujih listov v Beogradu so se najprej začudeno spogledali, potem pa oddahnili, ko so videli, kako sporazumno in iskreno so se sestali na vladi Srbi, Hrvati in Slovenci in kako iskreno so bili pozdravljeni od naroda vseh treh delov države. Obrekovanja prejšnjih vladincev, da Slovenci in Hrvati ne marajo Srbov, so se razpršila v nič, ob velikem navdušenju, ki so ga pokazali Slovenci in Hrvati za sodelovanje s Srbi pri vodstvu države in ob iskrenih srbskih pozdravih vlade, v kateri so po dolgih letih in težkih bojih zopet zastopani Srbi, Slovenci in Hrvati iz Bosne, katerim se pa prej ali slej pridružijo tudi narodni zastopniki iz Hrvatske.

Srbski poslanci, ki so za časa sestave vlade bivali med narodom, so ob vrnitvi v Beograd dobro orisali narodno razpoloženje. Sprva mnogi sploh niso mogli verjeti, da je Pašič padel, njegova oblastniška družba je dolga leta kakor mora ležala na ljudstvu in zato so mnogi mislili, da je vest o padcu te vlade samo pobožna želja. Srbsko ljudstvo pač predobro pozna vse zvižaje in nasilna sredstva Pašiča in njegove družbe, s katerimi se ta vedno brani, pustiti oblast iz rok. Ko se je pa vest o padcu vlade le potrdila, se je pa gotovo tridesetinska večina globoko oddahnila: Hvala Bogu, samo da baja (Pašič) gre, pa naj pride kdorkoli. Slabše res ne more biti kot je bilo. — Navdušenje je bilo seveda še posebno veliko, ko se je enkrat za gotovo zvedelo, da pride za »bajom« sam Davidovič in z njim v skogi in sporazumu zastopniki bratov Slovencev in Hrvatov.

Kdo je proti novi vladi.

Proti novi vladi so vsi tisti, ki so od oblasti v Pašič-Pribičevićevih rokah živeli, se silno bogatili na škodo naroda in države ter si z lažjo, podkupom in nasiljem zbirali okrog sebe pomočnike in hlapce za čim daljše trajanje svoje protiljudske politike. Družba okrog prejšnje vlade je brezvestno ropala državne blagajne in sedaj je naenkrat zagledala pred seboj ne samo konec razkošnega življenja, ampak tudi strašno odgovornosti in kazni.

Nove vlade so se silno ustrašili najrazličnejši korupcionisti in v prvih dneh so se mnogi, med njim tudi Pašičev sin Rade, mrzlično pripravljali na beg iz države. Eni so hoteli na varno spraviti svoj plen, drugi pa tudi sami sebe. Sedajni notranji minister Nastas Petrovič pa izkoriščevalce svojega naroda zelo dobro pozna in je hitro odredil obmejnim postajam, naj gotovih gospodov ne pustijo iz dežele. Tatovi in izkoriščevalci narodne imovine

sedaj v največjem strahu čakajo na vse, kar še pride, in ta strah je na vsak način za sedanjo vlado najboljšje priporočilo.

Pristaši Pašiča in Pribičevića

varajo sami sebe in javnost s tem, da se nova vlada ne bo mogla dolgo držati z ozirom na to, da ima Davidovičev poslanski klub samo 32, Jugoslovanski klub 24, bosansko-muslimanski pa 18 poslancev in da je potemtakem cela vlada navezana na pomoč 70 poslancev Radičeve stranke. Celotno ostalo opozicijo: zemljoradnike, muslimane z juga ali džemijet, dva Črnogorca, dva socialista in še nekatere posamezne poslance bi radi tudi naslikali kot več ali manj nasprotno ali pa vsaj nezanesljivo napram sedanji vladi. Poglejmo na kratko, kaj je na teh računih in nadah I Hrvatski zastopniki so bili po zadnjih volitvah pripravljani podpirati celo samoradikalno vlado, če bi se ta hotela res tako obnašati, kot se za kulturno in pošteno vlado spodobi. Z zastopniki Slovenije in Bosne so se tedaj pogodili s predstavniki radikalov na podlagi takozvanega zagrebškega ali Markovega protokola. Radikali so svoje obljube poteptali in s podpiranjem ni bilo nič. Naj se sedaj pametni ljudje vprašajo, zakaj hrvatski poslanci ne bi sedanje vlade podpirali, ko so bili poprej glede podpore tako poceni in ko so že dolgo časa v dobrih odnošajih z delom opozicije, ki je sestavil sedanjo vlado. Končno pa hrvatski poslanci zahtev in potreb svojega naroda ne morejo pustiti iz vida in to zahteva, da podpirajo Davidoviča v bodoče ravno tako, kot so ga podpirali pri rušenju Pašič-Pribičevićeve vlade.

Glede ostalih opozicijskih strank se je pa treba spomniti samo na to, da je dala prejšnja vladna družba pretepati zemljoradniške poslance, pobijati nedolžne muslimane po južni Srbiji, pustošiti njih vasi in da v opoziciji sploh ni nikogar, ki ne bi bil od prejšnje vlade v svojih pravičnih zahtevah brezobzirno zavrnjen in celo zasmehovan. In ti narodni zastopniki naj sedaj v zahvalo za vse to podpirajo svoje tlačitelje?!

Vse, kar je trpelo pod dosedanjimi razmerami v državi in vsi, ki hočejo red in pravico, morajo pa sploh v lastnem interesu podpirati vlado, ki hoče vzpostaviti zakon, mir in red, popraviti storjene krivice ter na tej podlagi začeti korenito ozdravljati politično in gospodarsko življenje.

Pot do mednarodnega ugleda.

S padcem Pašičeve in sestavo sporazumne vlade stopa naša država tudi na pot do zasluženega mednarodnega stališča in ugleda. Med časom dolgega Pašičevega vladanja se je v Evropi marsikaj spremenilo. V Angliji in Franciji so prišli na krmilo ljudje, ki odločno zastopajo mir in sporazum med državami in v državah. V očeh teh

ljudi smo veljali pod Pašičevim vodstvom za nazadnjaško in mir ogrožajočo državo v Evropi. Ob padcu Pašiča se ni oddahnila samo Jugoslavija, ampak tudi kulturni svet, ker sedaj ni več nevarnosti, da bi tvorila naša država ognjišče raznih nevarnosti za Balkan in končno tudi za mir cele Evrope. K večjemu bo za Pašičem žaloval še Musolini, ki je od njega dobil prav po ceni vse, kar je hotel. Ko imamo doma sporazum, je naravno, da bodemo tudi na zunaj ugledni in priznani.

Pri vsem tem, kar sedanja vlada pomeni ter zasleduje doma in na zunaj, moramo se vsi zavedati, da se veliko težje in počasneje popravlja in gradi kot pa kviri in razdira in tako bo naše ljudstvo znalo dobro zavrniti one sleparje, ki pišejo in vpijejo na okrog, češ, vaša vlada je že toliko in toliko dni na krmilu, pa še ni vsega izpolnila, kar ste želeli. Tem sleparjem in izdajalcem bo naše ljudstvo znalo odgovoriti, da so baš oni krivi vseh krivic, ki se po večletnem obstoju ne dajo na mah popraviti. Slovenski narod daje in bo še dajal svojo zaupnico SLS pod vodstvom dr. Korošca in ni laži, ki bi ga v tem premotila.

Žerjav in tigri.

Tigri v zverinjaku.

Kmalu po zadnjih volitvah v narodno skupščino, ko je slovensko ljudstvo kot en mož poverilo zastopstvo Slovenije v Beogradu Slovenski ljudski stranki, je dr. Žerjavovo časopisje začelo zasmehovati naše poslance s »tigri«. Ob vsaki priliki so dr. Žerjavova glasila psovala Jugoslovanski klub z zverinjakom, v katerem rjove 21 slovenskih tigrov, a nikdo se ne zmeni za njihov krik, najmanj pa seveda kralj in Pašič.

Slovenski tigri so rjovali po skupščini in ob vsaki priliki so se res s tigrovsko neustrašenostjo zavzeli za pravice slovenskega naroda. Tigrovsko rjovenje naših poslancev ni bilo zaman, je in bo koristilo slovenskemu narodu nepregledno več, kakor pa dr. Žerjavovo poklekanje pred leva Pašiča in njegov centralizem. Tigrovska politika slovenskih poslancev se je izkazala kot edino rešilna, jo je odobrila sam kralj in zamenjal na najvišjem vladnem mestu dr. Žerjavovega starostnega leva Pašiča s tigri iz Slovenije.

Komaj so udrli slovenski tigri iz zverinjaka, v katerem so bili po dr. Žerjavovem mnenju zaprti in priklenjeni, že se jih je ustrašil poleg Pašiča tudi slovenski lev dr. Žerjav in njegovo časopisje.

Pred nekaj dnevi je beležilo dr. Žerjavovo »Jutro«, da je vseh 21 slovenskih tigrov brez zob in če bi se le eden od njih drznil odpreti usta, zmajati z glavo in

Končno se jih je naveličal, solnce je bilo že visoko, gladen je bil in daleč je še imel do doma.

Obnil se je, tesno stisnil ukradene puščice v pazduho in se zavil v veje —

XI.

Trzan reši življenje črncu in premaga Kršaka.

Bogato obložen s plenom se je vračal tisti večer Trzan k svojemu rodu.

Radovedno so se zbrali mladi in stari krog njega in ves ponosen jim je razkazoval Kulongov lok in ostre puščice. Vse ga je občudovalo, le stari Kršak je godrnjal. Zaviden je bil in ljubosumno so se mu bleščale majhne oči izpod nasršenih obrvi. Iskal je priložnosti, da uniči tekmeča, ki je postajal nevaren njegovi poglavarški časti in njegovemu ugledu.

Trzan pa se ni mnogo zmenil za njegove sovražne poglede.

Koj ob prvi zori drugega dne je začel strelske vaje z lokom. Izprva je seve zgrešil z vsako puščico, pa ko se je nekaj dni neumorno vadil, je že zadel tupatam in čez dva meseca je bil izvrsten strelec. Saj tudi ni imel drugega posla, ko da se je vadil. Le škoda, da mu je sčasoma puščic zmanjkalo.

Tiste dni se je pasla Kršakova čreda ob obali. Claytonov sin je le prerad porabil priliko, odložil lok in puščice ter šel v kočjo brskati po knjigah in predalih.

Tistikrat se je tudi zgodilo, da je našel v kotu nekoga predala zaklenjeno pločevinasto škatljo, ki je do tedaj, kdove kako je bilo, ni opazil. Ključ je tičal v škatlji in po nekaterih ponesrečenih poskusih jo je odprl.

Našel je v njej obledelo sliko mlakega moža, tenko

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Prvič izšel v angleškem jeziku spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

19

Znosil je vse reči na kup sredi koč in poveznil vrh kupa prazni kotel. Zivalsko lobanjo je nekje iztaknil v kotu, to je djal vrh kotla. H koncu si je ogledal svoje delo in se zarežal. To se bodo prestrašili, ko se vrnejo —!

Pa že so se čuli glasovi.

Ali že prihajajo črnici —? Predolgo se je mudil.

Pohitel je k durim in oprezno pogledal po vasi.

Ni jih še bilo videti, pa vse bliže je prihajalo špitje in govorjenje.

Skočil je ven k drevesu, si nagrabil puščic, kolikor jih je mogel nesti, sunil z nogo kotel, da se je prevrgel, in izginil v vejevju v trenutku ko so se prvi črnici pojavili na vasi.

Skril se je med gosto listje in čakal, kaj se bo zgodilo, vsak hip je bil pripravljen, da zbeži, če bi se bližala nevarnost.

Prihajali so. Med prvimi je bil Kulonga.

Ni bil mrtev. Le onesvestil se je od strahu in nemadnega padca in je prišel k zavesti prav tedaj, ko ga je straža našla pod drevesom.

Krilil je z rokami, kazal nazaj v gozd in kričal. In vsi krog njega so v razburjeni zmedri kričali in vpili in mahali z rokami.

Peljali so Kulongo k njegovi koči. Prav tista je bila, ki jo je obiskal Trzan. Kulonga je vstopil in z njim nekateri njegovi tovariši.

Trenutek pozneje so se prestrašeni kriki oglasili v koči in vsa družba je v divjem neredu planila ven. Vse je tototo na kup.

Spet so krilili z rokami, kazali na kočjo, klepetali in govorili nerazumljive reči. Najpogumnejši so stopili k durim in pogledali v kočjo, pa se koj umaknili.

Končno se je prikazal na ulici starec sivih las, ves obložen z okraski in zavil v haljo. Vse se mu je spoštljivo umikalo.

Mbougja je bil, poglavar rodu in oče v ulongov. Stopil je v kočjo.

Nekaj časa je vladal molk.

Nato pa se je Mbougja spet prikazal med durmi, jeza in obenem strah in groza sta mu gledala iz starikavega obraza. Par besed je rekel zbranim vaščanom in v hipu so se vsi razkropili po kočah in ulicah ter se lotili iskanja.

Seveda so koj našli prevrnjeni kotel pod drevesom in opazili, da so izginile puščice.

Nov krik in vik je nastal, pa se kmalu umaknil grobni tihoti. Molče in vsi prestrašeni so se zbirali črnici krog svojega poglavarja.

Nečuvne reči so doživeli in videli. Kulonga je pripovedoval, da ga je nevidna moč hipoma vrgla na tla in ga dušila, da je skoraj umrl, v njegovi koči so našli vse v največjem neredu in puščice so izginile.

Črnici so bili pogani in vsled tega silno praznovni. Zli duh džungle da je obiskal njihovo naselbino, tako so zasodili, jezen je, da mu niso še ničesar darovali in da so se brez njegovega dovoljenja naselili v njegovi džungli. Potolažiti ga bo treba —

Tako so ugibali, molk je legal na vas in plašno so begale njihove oči na vse strani, kot bi vsak hip kje hotele zagledati jeznega »duha džungle«.

Trzan jih je dolgo opazoval in gledal. Njihove govorice ni razumel, njihovo obnašanje se mu je zdele čudne in smešne.

pregnati kako napredno muho, bo stopil on — dr. Žerjav — krotilec tigrov v zverinjaku in zamahnil po njih z bičem.

Ti ubogi slovenski tigri, tako dolgo so bili zaprti v zverinjaku, katerega je čuval Pašič, tem nevarnim zverinam je dr. Žerjav izdrl zobe, a sedaj so ti tigri prepodili Pašiča in zoboder dr. Žerjav se trese pred njimi.

Dr. Žerjavov strah pred brezobnimi tigri.

Dan na dan objavlja sedaj dr. Žerjavovo časopisje vesti, o klerikalni strahovladi, o preganjanju naprednjakov in to od strani slovenskih tigrov, katere je imel zaprte Pašič in jim je dr. Žerjav popipal zobe. — Brez zob, ki je glavno orožje tigra, so postali slovenski tigri nekaj tako strašnega, da kriči iz strahu pred njimi od Pašiča pa do Žerjava vse, ki ima na lovopski vesti korupcijo in brezvestno tatvino državnega denarja in imetja.

Nova tigrovska vlada še ni izvršila doslej nobene osebne izpremembe na upravnih mestih, pa dr. Žerjavovo glavno glasilo »Jutro« že vpije, kakor bi ga kedo s svedom drl. Nobenemu naprednjaku se še ni skrivil las, a slovensko demokratsko časopisje vpije iz polnega grla o prekem sodu, ki čaka dr. Žerjavove ljubčke in negovance. Bogzna kake, koliko in kako velike grehe ima na vesti dr. Žerjavova gospoda, da ima tak strah pred brezobnimi tigri, ko se še niti prav zganili niso, da bi se po tigrovske otresli svojih nekdanjih krotiteljev Pašiča in Pribičeviča ter tigrovskega zobodera dr. Žerjava.

Ako bi imeli Žerjavovci čisto vest, bi čakali mirno in brez vpitja, da bi se jih pozvalo, naj položijo račune od vladanja, a že v naprej, ko še tigri njihovih lopovščin niti pregledali niso, vpijejo o preganjanju in pobijanju »nedolžnih«. Pri pogledu na dr. Žerjavovo vpitje in javkanje pravi vsak pošten Slovenec:

Dr. Žerjav ni opravil nič, ko je imel v rokah moč, tem manj bo sedaj, ko je telednjen v brezno, kjer onemoglo škriplje z zobmi po »Jutru« in »Narodu«, misleč, da bo z grožnjami na papirju oplasil tigre in rešil sebe in svojo lopovsko bando pred polaganjem računov.

Brezuspešni klici dr. Žerjava.

Poleg krika strahu pred brezobnimi tigri pa je začelo dr. Žerjavovo časopisje na vso moč klicati na krepko združitev proti klerikalnim tigrom vse naprednjake. Sedaj, ko so klerikalci na vladi, se morajo združiti vsi napredni elementi iz vrst: samostojnih demokratov, samostojni, narodnih socialistov ter slovenskih radikalov. Na vse pozive proti združitvi naprednih drobcev proti klerikalnim tigrom dobiva dr. Žerjav košarico za košarico.

Samostojna kmetijska stranka, katere pravi oče je ravno dr. Žerjav, izjavlja dr. Žerjavu, da bo šla odslej rajši s samim vragom nego z Žerjavovci. Narodni socialisti izjavljajo in pišejo v svojem glasilu, da pozdravljajo z največjim veseljem padec Pašiča, Pribičeviča in Žerjava in to še prav posebno radi tega, ker je sedaj baš Žerjavovi bandi odklenkalo v Sloveniji za zmiraj.

Glasilu nekdanjega demokrata — sedaj radikala in ljubljanskega advokata dr. Ravniharja »Narodni Dnevnik« je za sodelovanje narodnega razumnštva pri vzpostavitvi reda in zakonitosti v državi. Te dni pa je prišel znani nekdanji vodja demokratov dr. Kukovec in odklonil v »Narodnem Dnevniku« od 2. avgusta dr. Žerjavov klic po združitvi naprednjakov proti novi vladi in

zlatu verižico in navesek, okrašen z diamanti, nekaj pisem in drobno knjižico.

Trzan je vse te reči z velikim zanimanjem ogledoval.

Najbolj mu je ugajala slika. Kazala je obraz dozorele moške lepote, odkrit in odločen, pa obenem dobroščeren, skoraj nežen in mehke. Sive oči so se prikupljivo smehljale.

Dolgo, zamišljeno je zrl Trzan na sliko, nepoznano hrepenenje mu je leglo na dušo, čudno ga je vleklo k sliki —. Le nerad jo je odložil, da bi si ogledal še druge zaklade.

Zlata verižica z naveskom mu je zelo ugajala. Koj si jo je obesil na vrat kakor je videl, da črnici nosijo svoje okraske. Ču o so se bleščali diamanti na njegovih rjavo ožganih prsilih.

Pisma so ga manj zanimala. Pisanih črk ni bil vajen, le stežavo jih je bral. Kmalu je spet shranil pisma nazaj v škatlo.

Lotil se je knjige.

Vsa je bila popisana. Skoraj do zadnje strani. Pa ko jo je hotel brati, se mu je zgodilo kakor s pismi. Povrh pa tudi besed ni razumel. Naučil se je sicer, kako je treba rabiti slovar, pa ko je šel vanj iskat neznane besede, je na svojo veliko žalost in iznenadenje opazil, da ni v njem nobene teh čudnih, pisanih besed.

Ubožec —!

Ni vedel, da drži v rokah, kar je nadražje otrokom — spomin na rajne stariše, očetovo sliko, zlato ovratno verižico materino z njeno sliko v naveSKU ter očetova pisma in njegov — dnevnik.

Držal je v rokah ključ k skrivnosti svojega življenja, odgovor na premnoga pereča vprašanja, ki so kmalu za tem stopila predenj in mu zadala toliko skrbi in žalosti —.

izjavlja, da je on, dr. Kukovec, bivši demokratski minister in vodja slovenskih demokratov za sodelovanje na zgradbi države, dviganju gospodarstva in izčiščenju uprave.

Torej tudi ta dr. Žerjavov klic, da bi se naj strnili vsi naprednjaki v skupno fronto in lopnili po brezobnih tigrih, se je razblinil v nič in dr. Žerjav bo ostal sam v borbi s tigri, katere je pomagal Pašiču vklepati v kletko in jim je drl zobe potom korupcije, orjunskih divjaštev in vsestranskega nasilja.

Tigri z zobmi in tigri brez zob.

Da, da, slovenskih tigrov, ki nimajo zob, se boji v naši državi samo gospoda Pašič—Žerjavove temne vladne preteklosti, med tem ko se jim pošteni jugoslovanski narod zaupljivo ter navdušeno bliža od vseh strani, ker ve, in je prepričan, če so ti tigri pregnali enkrat Pašiča, Pribičeviča in Žerjava, bodo poskrbeli v najkrajšem času tudi za finančno in gospodarsko povzdigo v naši državi.

V vladnem zverinjaku, v katerem so bili leta in leta: Pašič, Pribičevič ter Žerjav se je samo hrustalo z res zverinskimi zobi državno imetje in to za radikalne in demokratske žepce, tigri, ki so pa sedaj na vladi, po izjavi dr. Žerjavovega »Jutra« nimajo zob, torej se ne bodo mogli lotiti državne lastnine v osebno in strankarsko korist, ampak bodo skrbno čuvali to, kar sta jim zaupala kralj in narod, namreč: vestno opravljanje z državnim gospodarstvom in čistost ter brezhibnost v upravi.

Dr. Žerjav je imel zverinske zobe, katere je prebridko občutila skozi leta cela Slovenija; no, sedaj so prišli na najvišje mesto od dr. Žerjava tolikanj psovani tigri in hvala Bogu, ti so po dr. Žerjavovi, tiskano-objavljeni izjavi — brez zob, kar je pri vladnih zverinah z ozirom na vladi podložne elemente pomirilivega pomena in daje že v naprej sigurnost, da ti vladni tigri brez zob ne bodo krvosesi kot Pribičevič, Pašič in Žerjav, ampak pohlevni čuvarji naše mile nam Jugoslavije.

Za dopolnitev osnovnih šol z osnovnimi kmetijskimi razredi ali oddelki.

Osnovni šoli je določena lepa, a tudi težavna naloga vzgoje in poučevanja šolskih otrok, da bodo dobri, značajni in izobraženi državljani sebi v korist, državi pa v oporo in ponos. Položi naj se pri njih temelj splošne izobrazbe. Podati bi se jim pa moralo še tudi nekoliko osnovne strokovne, kmetijske izobrazbe, kar se sicer uvaža, ne pa zadostno izvaja.

Tej res važni izobrazbi se je hotelo ustreči pri nas v Sloveniji že pred nekaterimi desetletji, za časa stare Avstrije s takoimenovanimi nadaljevalnimi kmetijskimi tečajmi, kateri so se vršili tuintam za mladino po njenem izstopu iz osnovne šole nekaj ur na teden. Uspehi pri takih tečajih pa so bili navadno neznatni, kajti omenjeni tečajji niso bili obvezni, prostovoljno se pa je odločilo v tej starosti majhno število otrok za omenjene tečaje največ zaradi lahkomišelnosti, mnogo pa jih zopet ni moglo posečati tečajev radi nujnih opravkov v domačem gospodarstvu.

Pa kako naj bi vse to vedel —. Slika ne govori in dnevnik je bil pisan francoski. Lord Greystoke je imel navado, da je pisal svoje spomine v francoskem jeziku.

In Trzan se je učil brati le angleščino —.

Obdržal je verižico z naveskom na vratu, knjige in sliko pa je djal nazaj v škatlo, jo zaprl in spet shranil v predalih.

Odkriti, možato lepi obraz, ki ga je videl na sliki, pa se mu je globoko vtisnil v spomin in v srce, vedno je mislil nanj. In tudi to je sklenil, da bo na vsak način rešil skrivnost, ki jo je skrivala nerazumljiva drobna knjiga.

Tiste dni pa je imel drug važen posel.

Zmanjkalo mu je puščic, potreboval jih je za lov in pripravil se je za na pot v naselbino črncev, da si poskrbi novih.

Rano drugega jutra je odšel, naglo je potoval in popoldan je bil že na robu planote.

Spet se je skrtil v visoko drevo trdo ob vaškem plotu. Ženske so delale na polju, možje so kakor prvokrat lenarili po senci in pod drevesom se je spet kuhala vreča smola, strup za puščice.

Cele ure je ležal skrit v vejevju in čakal na priložnost, da bi neopažen smuknil na tla in si nabral streliva, ki je postajalo zanj življenska potreba.

Pa nič se ni pripetilo, kar bi zvalo črnice iz vasi. Dan je lezel proti večeru in še vedno je čepel Trzan v skrivališču.

Žene so prihajale s polja, lovci so se vrnili iz gozda, zaprli so vrata v plotu in položili zapah. Ognji so vzplamteli, črnici so si pripravljali večerjo. Mrak je legel na džunglo.

Tedaj so zadoneli glasni kriki sem od druge strani planote.

Trzan je dvignil glavo.

Če se tuintam iz radovednosti vendar zbralo večje število otrok, se je isto le prehitro začelo krčiti, čim resnejši je postajal pouk. Na tak način je dobra namera na papirju tudi najčesteje tukaj ostala in donesla le prav neznatne koristi.

V Jugoslaviji je tačasno tudi precej govora in tudi volje glede upeljave nadaljevalnih kmetijskih tečajev. To je tudi povsem umevno in opravičeno, kajti potreba osnovne izobrazbe v kmetijstvu je čimdalje večja. Naša država je pač v večini kmetijska država in mora tedaj večina prebivalstva najti v kmetijstvu potrebne denarne vire, s pomočjo katerih zamore ustreči in zadostovati čimdalje večjim zahtevam. Toda kakor se je lahko doznalo iz raznih časniških poročil, se priporočajo od celo resnih činiteljev nadaljevalni kmetijski tečajji v precej enaki obliki, kakor so isti izgledali v stari Avstriji.

Menijo li dotični s to zadevo se baveči činitelji, da bi se tačasno dosegli s takimi, na enaki stari podlagi sloneči tečajji boljši uspehi, kakor jih poznamo iz preteklosti? Ali se ni pokazala nesporna potreba temeljite spremembe glede pričetka in vršitve teh tečajev, oziroma osnovnega kmetijskega pouka, ki zasluži tem večjega uvaževanja, ko se nahajamo vendar v agrarni državi. Kaj bi li bilo potrebno in priporočljivo ukreniti, da se bo storil v podajanju osnovne kmetijske izobrazbe otrokom višje stopnje korak naprej.

V odgovor na ta vprašanja naj služi sledeče:

Ako se predlagani ali nameravani kmetijski tečajji pri najbolji volji izvršujočih organov niso obnesli prej, tako tudi ni pričakovati, da bi se dosegli z istimi v enaki obliki večji ali boljši uspehi v sedanosti. Saj kmet že komaj čaka, da bo njegov sinek dovršil 14. leto in z njim svojo šolsko dolžnost ter mu pomagal pri raznih poljskih opravkih; prav tako si že marsikatera mati nestrno želi časa, da bi šolska obveznost njene hčerke kmalu potekla, da bi ji bila neovirana v pomoči pri vsakojakih gospodinjskih poslih. Računajoč s temi dejstvi, so bili primorani upeljati merodajni oblastveni činitelji za otroke na višji stopnji, ki obiskujejo šolo šest let z dobrim uspehom, poletne olajšave.

V očigled temu tedaj ni pričakovati, da bi bil obisk nadaljevalnih kmetijskih tečajev po 14. letu otrok dovoljen, naj si bi bil obvezen, še slabši pa seveda, ako bi bil prostovoljen. Brez dovoljenja obiska pa ni pričakovati zaželjenih uspehov. Tukaj se narekuje pač temeljita sprememba pri upeljavi potrebne osnovne kmetijske izobrazbe. Naj se vendar opusti neumestna bojazen, da bi se izvedel zločin na račun splošne izobrazbe, ako se upelje strokovna izobrazba pred 14. letom šolskih otrok.

Skušnja je dokazala, da si normalno razviti šolski otroci na podlagi točasnih šolskih zakonov prisvojijo v 5—6 letih one znanosti in vednosti, ki se zahtevajo kot podlaga za splošno izobrazbo. Otroci, kateri se nameravajo dalje učiti, prestopijo takrat v višje šole, za ostale pa je potemtakem tuđe umestno, da store korak naprej in to se zgodi, ako uporabijo še razpoložljivi čas svoje šolske obveznosti, ostalo dobo do svojega 14. leta za osnovno kmetijsko izobrazbo. Če kedaj in kje, je pač ta sprememba sedaj pri nas v Jugoslaviji potrebna.

Da se pa to omogoči, preobrazite nam osnovno šolo tako, da se upelje v isti na višji stopnji kmetijski razred, odnosno kmetijski oddelek.

Na delo, ker resnobni so dnovi,

a delo in trud naj Vam Bog blagoslovi!

P.

Zapoznili lovci so se vračali, iz severa so prihajali. Nekoga so peljali ujetega seboj, ni se dobro videlo, ali je človek ali žival.

Vas je planila po koncu. Žene so zapustile svoje lonce, ki so v njih kuhale duro za večerjo, možje so skočili z ležišč, vse je hitelo k vratom.

Odrinili so zapah in se usuli ven, prišlecem naproti. Divji krvoločni krik so zagnali — ujetnik je bil človek.

Vlekli so ga v vas, žene in otroci so se ga lotili s kamenjem in s palicami in Trzan se je čudil kruti divjosti bitij, ki so bila njegovega lastnega rodu.

Dolga leta je preživel v džungli. Poznal jo je, poznal je njene prebivalce, njene običaje in postave.

Pa nikdar še ni videl, da bi bila žival mučila svoj plen —.

Kršak, Tublat in drugi njegovi tovariši so bili krvoločni, divji, — pa z enim samim zamahom svoje strašne pesti so ubili svojo žrtev, Sabora, levinja, je v skoku zagrabila plen in ga na mestu ubila, ali pa si ga je nesla v varno zavetje in ga tam usmrtila, mučila ga pa ni.

Žival ne muči svojih žrtev, postava džungle ji to prepoveduje. Nagla, usmiljena smrt, — tako zapoveduje.

Trzan je iz svojih knjig le malokaj zvedel o življenju in o navadah ljudi. Kolikor pa je dotedaj vedel o svojem plemenu, a ga je zelo razdražilo.

Ko je sledil Kulongi skoz džunglo, je bil prepričan, da pride do velikega »mesta«, kjer bo videl »hiše«, visoke ko drevesa, in v dolgih vrstah bodo stale, kakor jih je videl naslikane v knjigah, čudne stavbe, »ladje«, je mislil da bo videl, ki plavajo po vodi, druge spet, »železniške vozove«, ki se vozijo na kolesih in oblaki črne dima se valijo iz debela, ki moli skozi njihovo streho, in ljudje da bodo hodili po ulicah in opravljali čudne, neznane reči. In knjige da bo videl in še mnogo drugega.

(Dalje prihodnjic.)

Slovenske mladenke, Bog živi!

Odzvale ste se našemu povabilu in prišle kot prve na mladinska dneva. Vaša polnoštevila udeležba je nam dokaz, da so slovenske mladenke vedno prve, kjer treba kaj storiti za narodov blagor.

Ko je šlo za našo svobodno jugoslovansko domovino, ste Ve šle kakor apostoli od hiše do hiše, od vasi do vasi ter bodrile ljudstvo za jugoslovansko deklaracijo.

Danes naš narod ne potrebuje več zunanje svobode, pač pa globlje duševne, verske in prosvetne obnove za mogočen kulturni polet. Tudi tukaj ste prve. Vaše dobro srce je prvo začutilo, kje treba norodu pomagati.

Zato naš narod po vsej pravici zaupa v Vas. Kot dobre matere ali vzgojiteljice boste ohranile slovenstvu njegovo samobitnost. Žena je tista, ki seje najbolj kleno in plodnosno zrnje, ker ga polaga v deviška srca še nepokvarjenih nedolžnih otrok. Vse svoje bogato duševno življenje daje bodočemu naraščaju.

Vé, mladenke, ste nositeljice najglobljih verskih in nravnih izročil ljudstva, varhinje poštenosti, lepih šeg in navad. Od Vas zavisi bodočnost naroda.

Zato, slovenske mladenke, najdražji zaklad, biser naroda, pozdravljene!

Politični ogled.

Država SHS.

Za podpiranje nove vlade so se izjavili poslanski klubi zemljoradnikov, džemijeta, Nemcev in tudi HRSS je na svoji seji v nedeljo v Zagrebu potrdila vse dogovore, ki jih ima že od početka Radičeva stranka z ožjim opozicijsko-nalnim blokom.

Od dneva do dneva se razkrivajo večje napake in korupcija bivše Pašič-Pribičevićeve vlade. Gospodarstvo bivšega finančnega ministra je bilo naravnost pogubonosno in ostali so veliki dolgovi, določena sredstva za razne naprave so pa izginila neznano kam. Težke posledice so nastale iz tega za javna dela. Začeli so dela, ki stanejo stotine in stotine milijonov dinarjev, v proračun pa so vrgli le par milijonov. Delali so tjavendan. Nobeden ni premislil, odkod vzeti denar in če ga ne bo, kakšna bo škoda za državo. To meče prav čudno luč na budžetiranje prejšnje vlade. Poleg tega se odkrivajo vedno nove velike korupcije. Ko so sprejemali lokomotive, so jih sprejemali kar na slepo. Vse reparacijske lokomotive so na tem, da jih bomo morali izločiti iz prometa, ker niso zahtevali najvažnejših nadomestnih delov. Pristanišča se niso popravljala od leta 1918 sem. Za popravo pristanišč je bilo v proračun postavljenih 80 milijonov, denar pa se je porabil za gradbo železnic, tako da so sedaj v najžalostnejšem stanju. Sušaško pristanišče se nič ne popravlja. Sušaška občina je napravila malo barako. Prejšnja vlada ni nič storila za povzdigo tega pristanišča. Zato gre ves promet na Reko.

Bolgarija.

Bolgarska vlada se pripravlja na silen udarec proti opoziciji. Sama izzi na nemire, da bi našla pretveze za pobijanje zemljoradnikov. V tem oziru si je pridobila podporo Rumunije, ki jo tudi edina od vseh sosednih držav podpira pri zahtevi po zvišanju vojaški sili. Obstojta pa tudi mogočnost, da se vodstvo makedonskih komitov dvigne proti bolgarski vladi. Za slučaj nemirov v Bolgariji je grška vlada že sklenila, da bo s svojo vojsko prekoračila po potrebi tudi mejo. Nesoglasje med vlado in komiti je pa mogoče tudi varanje in vlada še naprej podpira gibanje za nasilno odcepitev delov Makedonije od naše države in Grčije.

Nemiri v Rumuniji.

Nezdruve, močvirnate kraje Besarabije je določila rumunska vlada za interniranje svojih političnih nasprotnikov. Taborišča so že polna ljudi, ki so od nasilne vlade tako izročeni poginu. Vlada se pa pri vsem svojem nasilju od obsednega stanja, izrednih sodišč do interniranja itd. ne počuti varno ter zatira tako divje in brezobzirno naprej, da so izgredi že na dnevnem redu.

Na londonski konferenci

sodelujejo sedaj kot polnopravni člani tudi zastopniki Nemčije, ki zahtevajo v prvi vrsti hitrejšo izpraznitev zasedenega Poruhra. Glede že izplačanih vojnih odškodnin je nastalo veliko nesoglasje med poročili reparacijske komisije in poročili berlinske vlade. Komisija pravi, da je plačala Nemčija 8 milijard zlatih mark, v Berlinu pa trdijo, da se je dala na račun odškodnin vrednost od 43 zlatih milijard.

Pogajanja med Anglijo in Rusijo

se bodo kmalu uspešno in sporazumno končala. Rusija plača Angliji od 160 milijonov starih carskih dolgov 28 milijonov funtov, dobi pa od Anglije posojilo.

Tedenske novice.

Polovična vožnja na železnici je dovoljena.

Vsaka udeleženka kupi vozni listek v Maribor in si ga dá z izkaznico vred na vstopni postaji žigosati. Vozni listek obdržite, da ga imate za nazaj.

Prenočišča za dekliški dan. Vsa dekleta, ki se udeležijo dekliškega dneva, imajo preskrbljeno prenočišče. Vzemite to na znanje, da ne boste imeli nepotrebnih skrbi, kje bi prenočili.

Našemu dijaštvu! Glede udeležbe dijaškega zborovanja v Mariboru veljajo ista navodila, kakor za ostale fante. Po možnosti pridite že v četrtek zvečer! Izkaznice si dobite pri domačem župnem uradu. Lahko se poslužite tudi ugodnosti Ferijalnega Saveza. Vodje počitniških klubov, skrbite za polnoštevilo udeležbo! Bog živi! — Pripravlj. odbor.

Sklep 52. šolskega leta na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Dvoletna Vinarska in sadjarska šola v Mariboru je zaključila 30. julija t. l. 52. leto svojega delovanja. Ob sklepu šolskega leta je imela 29 drugoletnikov absolventov, 16 prvoletnikov, ki prestopijo z novim šolskim letom v drugi razred in 6 praktikantov, koji vstopijo v prihodnjem šolskem letu, ki pričinja 15. septembra t. l. v prvi razred, skupno tedaj 51 gojencev. V zavodu (internatu) je prostora za približno ravno toliko učencev. 49 gojencev je bilo katoliške, 1 gojenec je bil pravoslavne, 1 gojenec pa protestantske vere. Iz Slovenije jih je bilo 44, iz Hrvatske 2, iz Srbije 1 in s Primorskega 4. Po maternem jeziku je bilo 46 Slovencev, 3 Hrvati, 1 Srb in 1 Nemec. Za drugoletnike je nad vse častno, da so strokovno šolo vsi uspešno končali, dobra četrtina absolventov z odličnim uspehom; pa tudi prvoletniki so v splošnem razveseljivo tekmovali in so vsi brez izjeme prvi razred izdelali, približno ena petina celo odlično. Važno je, da se tudi letos vseh 29 absolventov vrača na svoje domove, na kmetijska gospodarstva svojih roditeljev. Tako dosega Vinarska in sadjarska šola v polni meri svoj najlepši in najvišji cilj, ki je: odgoja dobrega kmetijskega naraščaja. Kmetovalci nekaterih okrajev, na primer mariborskega, ptujskega, ljutomerskega, ormoškega, pošiljajo razmeroma prav pridno svoje sinove v kmetijska izobraževališča; uprav tamkaj je opazovati tudi največ lepega gospodarskega napredka, dočim izvestni drugi kraji za njimi zelo zaostajajo, ker zanemarjajo strokovno izobrazbo. Skrb na šega izobraženstva na kmetih kakor časnikarstva bodi, da o vsaki dani priliki opozarja kmetovalce na naše kmetijske šole. V Sloveniji imamo tri kmetijske šole (v Mariboru, St. Jurju ob juž. žel. in na Grmu pri Novem mestu), ki niso ravno prenapolnjene, gotovo pa ne z najboljšim materialom; a moralo bi biti nabitih polnih slovenskih kmetijskih šol preko 20, da bi bili glede kmetijskega šolstva vsaj približno na višku, kot je že davno češka, dasi je manj agrarna dežela, kot je naša. V doglednem času naj bi se število kmetijskih šol pri nas vsaj podvojilo, kakor nujno zahtevajo dejanske prilike naše mlade, od narave tako bogate kmetijske države. — Nekateri kmetje naravnost razkošno trošijo denar za drugačno šolsko izobrazbo svojih otrok v raznih mestnih učiliščih, škoda se pa jim zdi razmeroma zelo neznanatnih stroškov za prevažno kmetijsko izobrazbo — iz nevednosti. Tu manjka smotrenega pouka kmetijskega prebivalstva. Pomanjkljiva šolska predizobrazba poedinih gojencev zelo ovira uspešno napredovanje v šoli osobito v početku. V kmetijsko šolo naj bi se pošiljali le marljivi, dovolj nadarjeni in boljše izobraženi mladeniči, ki jim ne manjka resnega, pravega zanimanja za prelepi kmetijski poklic. Naše številne meščanske šole, ki jih je samo v Slovenji nad 30, so dostopne najširšim slojem kmetijskega prebivalstva in so najboljša pripravljalnica za kmetijsko šolo. Ljudske in meščanske šole naj bi se za to važno vprašanje nekoliko bolj zanimale. Mesečna oskrbnina v internatu Vinarske in sadjarske šole v Mariboru je znašala doslej 240 dinarjev, za prihodnje šolsko leto se je pa znižala do prekllica na samo 75 dinarjev. Učenci ubožnejših kmetovalcev ne plačujejo oskrbnine ter se imenujejo državni gojenci (stipendisti), dočim se plačujoči učenci imenujejo privatni gojenci. Danes so pogoji za sprejem tako ugodni, da lahko rečemo, da so vrata vsem prajim zanimancem za vstop v kmetijska izobraževališča na stečaj odprta. Napredni kmetovalci naj bi se te ugodne prilike posluževali. Podrobni pogoji za sprejem so razvidni iz prospekta (uredbe s programom), ki stane 5 D in ga pošilja direkcija Vinarske in sadjarske šole v Mariboru vsem zanimancem proti prejšnjemu plačilu navedenega zneska v gotovini. — Direktor Andrej Žmave.

Volilna borba v Slivnici pri Mariboru. Nikar si ne mislite, ljudje božji, da se pri nas nič posebnega ne zgodi, o ja, v volilni borbi tudi mi nočemo zaostati za drugimi kraji. Ker smo bolj skromni, vsega ne obešamo radi na veliki zvon; da pa zadostimo radovednosti tistih, ki jim je znana naša ljuba Slivnica, smo prisiljeni radi njih vsaj poglavitne dogodke otepi pozabljivosti. Tisto itak že veste, da smo »naprednjaki«, zato smo vložili za enkrat samo 6 kandidatnih list, hm, nekaj je le! šalibog, da je že v teku volilne borbe ena od teh zaspala, ker pa še traja tekma za prvenstvo, bo najbrž še katera izdihnila, vsem skupaj pa: naše iskreno sožalje! Vse firme so že imele dne 1. avgusta svoje oglase na občinski deski, kje sta ostali štev. V in VI? Izvedeli boste vse po vrsti, samo prosim malo potrpljenja! Sedaj pride najprej tale uganka: 6 list je bilo vloženih, 1 (gospodarska stranka) je bila razveljavljena, na občinsko desko jih je pa prišlo samo kot že omenjeno: 4. Pa glej šmentá, da so pri nas ljudje, ki tudi takšno uganjko znajo rešiti. V soboto, dne 2. 8., kmalu popoldne, priroma še štev. V k županu s pozivom srezkega poglavarstva, da jo takoj da tja, kjer so že čakale druge. Pa naš ata so mogočni, oni so rekli: »Ker je bila naša lista razveljavljena, mora biti tudi vašal!« Torej liste niso hoteli nabit! Zvečer okrog pol 8. ure dobijo v drugič, to pot preko orožništva, ukaz, da listo dajo na svoje mesto, sicer, no, saj uganete! Ampak oni so ostali neizprosni tudi sedaj, kar so rekli, so rekli: Kandidatne liste št. V ni bilo na dan! Gospod L., tokrat smo pa najbrž bili enkrat preveč korajžni, tako je vsaj slišati! Paragraf ostane paragraf! — Pa kakšna je vendar ta firma, da ste imel itak rešpekt pred njo? V nedeljo zjutraj smo jo šele opazili, je na zadnjem mestu (štev. V), imenuje se: Slovenska kmečka zveza. Danes nam je jasno, da se je uporabila vsa vaša mogočnost, omenjeno kandidatno listo sploh onemogočiti, a mi vam povemo: Doigrali ste, idite! — Poglejmo si še sedaj posamezne stranke malo bližje! 1. Delavska stranka. Ker prideta sedaj na vsaki listi prvi ali k večjemu še drugi kandidat v pošte, potem nam ni treba drugega o tej listi pripomniti, kakor samo eno: oba kandidata sodilo bo delavstvo po njunih delih, bila sta že doslej v obč. odboru in njune zasluge za občino? Kje neki so? Za delavstvo? No, saj se poznamo: Samo da je le firma! 2. Za drugo listo so si znani gospodje izposodili ime naše stranke. Resnica je, da sta pri sestavi te liste imela glavno besedo gg. L—h in R—k. Kdo sta vidva, nam pač ne moreta utajiti, čeprav sedaj ob volitvah se hlinita SLS! Dvoredni ste bili, boste ostali, ampak pojdite se solit z vašo dvoličnostjo, vsaj zastoj je bil vaš trud, naše vrste razbiti, spoznali smo pravočasno vaš načrt! Gospodu M. pa svetujemo, naj se kot tak preveč ne upreže v demokratiški voz, ker ga tudi on ne bo pripeljal daleč. Povej mi, s kom občuješ, in povem ti, kdo da si! V ostalem pa: Nič si kaj preveč ne bodite v skrbi radi občine! — 3. Delavska zveza: Pod to so se zbrali delavci, ki si tudi želijo, da v slivniški občini pridemo že enkrat do urejenih razmer. — 4. Viničarska in delavska stranka. Kako se je ta lista predelala, se vsak lahko na svoje oči prepriča. Sicer ni vredno, kakor ne potrebno, da bi se bavili s to čudno mešanico: Kaj ne, g. L—k, kdo drugim jama koplje, sam v njo pade! Viničarji in delavci si bomo pa dobro premislili, predno bo spustil tam notri krogeljico. 5. Na zadnjem mestu je lista »Slovenske kmečke zveze.« Ne bomo dosti za njo agitirali, za njo delali so najboljše reklamo oni, ki so jo hoteli onemogočiti. Hvala vam lepa za ves vaš trud! Naši ljudje bodo v polni meri v nedeljo storili svojo dolžnost in bodo oddali krogeljice v zadnjo škrinjico v zavesti, da se razmere, ki so vladale sedaj pri nas, za vedno odpravijo.

Šhod naše stranke pri Sv. Petru pri Mariboru. V nedeljo, dne 3. avgusta se je vršil pri nas shod, na katerem smo lahko ponosni. Ob izredno veliki udeležbi je govoril naš stari prijatelj gospod Fr. Žebot. Vsaka njegova beseda je bila kakor udarec, zato smo ga poslušali z napetostjo, in bi ga še dalje radi, pa je čas potekel. — Prišli so tudi generali od »Zadružne liste« na shod. — Molčali so in kri jim je silila v glavo, ko jim je g. poslanec bral levite. Edino uboga, zapuščena, osmešena sirota Verlič se je nekaj oglašal tam zadaj, a revež ni imel sreče. Bolje bi bilo zanj, da bi jo bil popihal s trčevskim atekom, ki ga tako rad ima. Verlič, Verlič, že sivo glavo nosiš, zakaj še take trosiš? — Mi pa smo prišli do spoznanja, da je edino prava stranka naša Slovenska ljudska stranka, zato bomo tudi njo volili v nedeljo, dne 10. avgusta. Naša škrinjica je druga. Samostojneji pa si naj na svojo namalajo vraga, kakor zadnjič tam doli pri Sandeju — in so propadli in še bojo.

Še od Sv. Petra pri Mariboru. Popravljamo cerkev in zid okrog nje. Pri tem smo slučajno našli na zelo stari papir. Nekaj je bilo na njem napisanega, a nismo mogli razbrati; za to smo poklicali trčevskega Pa-pa-pa in ta nam je razcifral najdeno pismo. Glasi se pa takole: Nekje v deveti deželi je občina. V tej občini bi se morale vršiti volitve. Kakor je že navada, so se tudi v tej občini potegovale razne stranke za občinsko gospodarstvo. Dobro. Poštena stranka poštenjakov je postavila svoje kandidate. Njej pa se je postavila nasproti nekaka »Zadružna lista« in njeni kandidati so se oblekli v skromna oblačila »ljudskih prijateljev«. Hoteli so zavladati v tej občini, seveda v deveti deželi. Občani te občine pa so bili silno radovedni, kakšni so ti »ljudski prijatelji« »Zadružne liste«, zato so vprašali modrega puščavnika za svet. In zvedeli so tole: Eden izmed onih, ki se po-

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.

Pranje s Schicht-ovim milom je zabava!

tegujejo za občinsko gospodarstvo je tako poln ljubezni do revežev, da je celo svojega lastnega očeta pognal od hiše. Pri tujih ljudeh je umiral in umrl ta oče. Kajne, izvrstno priporočilo. Če ne verjamete, vprašajte njegovega prijatelja, ki ima še sedaj svojega očeta v hlevu. Drugi priporočljivi kandidat je bil navdušen orožnik za prejšnjo državo, seveda v deveti deželi. Kot tak je dal ukleniti sedanega svojega prijatelja. Ustavljal je na cesti domačine, ki so prišli z dovoljenjem na dopust. Odrgoval je podpore potrebnim, dajal jih pa protipostavno onim, ki jih je »ljubilo njegovo srce«. Priče na razpolago. Mislimo, da ga niti v deveti deželi ne bodo hvalili. Tretji, ki se najbolj priporoča za gospodarja v občini, ni niti posestnik, ker mu mati noče izročiti gospodarstva. Že ve zakaj. Ako bi bil poln ljubezni do občanov, seveda v deveti deželi, saj je celo svojo lastno sestoro natreskal, da je morala bežati od doma. Tudi drugače je zelo navdušen in poln »ljubezni« do »nekaterih ljudi«. Priče na razpolago. Komandant vseh teh kandidatov pa se je proslavil v prejšnji državi tako, da ga še zdaj preklinjajo če ne prijatelji, pa vsaj »prijateljice«. Imena na razpolago. Ko so v deveti deželi v tisti občini zvedeli za te lastnosti, so rekli vsi: Ne boš nas vladal Jaka od »Zadružne liste«! — To se pismo neha, ker je trčovski Pa-pa-pa padel v omedlevo. Na drugi strani pisma je še seveda več napisanega. Pa prihodnjič.

Novice od Sv. Martina pri Vurbergu. Pri nas bomo imeli v nedeljo, dne 10. avgusta občinske volitve. Prva škrinjica je Slovenske ljudske stranke, druga napredno-gospodarska, haha, to so vam napredni gospodarji na račun kmečkih in delavskih žuljev. Oberorjuncer in trgovec Kostajnshek, njega zvesti sluga, krčmar Amer, Pašičev podrepnik, kovač Toplak ter kimavec mizar Koser, zares vrli gospodarji! Potem pa še reče naš Janko, moja stranka je najboljša, mu radi verjamemo, zato tudi ne upa pokazati svojega imena. Seve, se zameri človek, ako reče našim inteligentom: demokrat ali orjuncer! Sedaj, ko bo konjski mešetar župan, bo vladal v občini tako izborno, kakor svojčas pri agrarnem odboru. Volilcem pa pridno obeča pivo in klobase, da bi ga posadili na županski stolec, kajti Janku diši tako županski stolec, kakor lačnemu psu kost. Za popravo občinskih cest ima naš naprednjak tako veselje, da je dal voz na razpolago samo en dan, med tem ko so drugi dva dni pridno vozili in popravljali ceste. G. Janka naši volilci tako obračajo, da mu misli vsak eno debelo figo v škatljico spustiti. Splošni rek se glasi, privandranec: Kostajnshek nam županil ne bo!

Iz Podove pri Račjem. V zadnji številki »Slov. Gospodarja« od 31. julija smo prinesli dopis iz Podove pri Račjem, v kojem nas je dopisnik mistificiral ter krivično napadel tamošnjega g. župana ter nekatere naše ugledne pristaše. Da ne bo nepotrebnih sporov, objavljamo danes objektivno poročilo v zadevi radi koje je bil napaden g. župan Žagovec. Radi zblaznelega Štefana Lah je g. župan celi mesec izpraševal njegove najbližje sorodnike, pa so vsi trdili, da je samo bolan in da ni nevaren. Ko je dobil dne 1. julija prvi uradni izkaz o Lahovi umobolnosti, ga je takoj dal odpraviti v umobolnico v Ljubljano, obenem pa je vse potrebno ukrenil pri sodnji in drugod radi varstva in nadzorstva njegovega imetja. Glede drugih občinskih organov, ki so bili napadeni, omenimo samo vprašanje občinskih doklad. Obč. odbor je ugodil odredbi višje oblasti glede znižanja doklade na zemljiški davek, zato pa je zvišal doklado na točenje vina in opojnih pijač. S tem je kmetovalcem storil večjo korist, kot bi marsikdo v začetku mislil, točiteljem vina pa ni dosti škodoval, omejil je le njihove premastne dobičke.

Pred občinskimi volitvami v St. Lovrencu na Pohorju. Kakor beremo poročila od drugod, so ljudje splošno veseli nove vlade, v nadi, da bo sedaj, če ne takoj, pa vsaj sčasoma, se obrnilo v državi na bolje. Tudi pri nas je tako, izvzeti so od tega veselja seveda JDS-arji, ki jih še toliko ni, da bi mogli sestaviti svojo listo za občinske volitve, ker jih silno togoti, med njimi tudi kakor slišimo, našega novega g. nadučitelja, kateremu vsa čast kot dobremu šolniku. Kdor je enkrat JDS, pa naj bo, saj mu nihče ne brani, vsak po svoje, ampak kakor smo izvedeli, je nekdo rekel, da bo nad strankami, kje je značaj? Torej, Sentlovenčani, v nedeljo vsi k občinskim volitvam, krogličo spustite v prvo škrinjico, to je prava barva, in kateri bodo izvoljeni, bodo delali v dobrobit občine, v smislu nove vlade, ne dajte se premotiti od gospodarske stranke, t. j. barva: črno-žolta-rumena, in ne od kmetско-delavske stranke, t. j. barva: rdeča. Bog živi vse zavedne volilce!

Smrt moža poštenjaka pri Sv. Lovrencu na Pohorju. V spomin možu poštenjaku. Dne 25. julija je zatisnil svoje trudne oči v smrtno spanje g. Anton Brezočnik p. d. Hojnik, veleposestnik pri Sv. Lovrencu, star 68 let. Blagopokojni je bil markantna osebnost, po telesu velik, po značaju blag, mil in dobronamern. Vse brez izjeme ga je spoštovalo. Zato pa je bil okoli 30 let cerkveni ključar pri župni cerkvi in pri podružnicah, oče ubogih, predsednik Kmečke hranilnice in posojilnice, več let član krajnega šolskega sveta, delaven odbornik katoliških političnih in nepolitičnih društev itd., povsod pa delaven, točen in prijazen. Svojega krščanskega in slovenskega prepričanja ni nikdar skrival, bil je vedno pristaša tiste slovenske stranke, ki je bila katoliška, pa naj se je imenovala tako ali tako. Leta 1915 mu je umrla njegova blaga in radodarna žena Marija roj. Schweiger p. d. Bezjakova, s katero sta rada delila dobre revežev. Veličasten pogreb v ponedeljek dne 28. avgusta, katerega je vodil preč. g. dekan od Sv. Magdalen v Mariboru, ob asistenci veleč. gg. Janeza Jurko, župnika v Starem trgu in Janeza Jodl, župnika na Polzeli, potem veleč. g. župnika iz Pušave Karola Hüttner in domačih dveh duhovnikov, je pokazal, kako ga je vse spoštovalo. V slovo mu je govoril ob odprtem grobu

preč. gospod dekan Anton Strgar v krasnem, v srce segajočem govoru, in domači g. župnik se je poslovil v kratkih besedah od blagopokojnika. Nato sta mu oba tukajšnja pevska zbor zapela pretresljive žalostinke. Naj v miru počiva, duša pa naj sveti raj uživa.

Kat. izobraževalno društvo v Jarenini uprizori dne 5. avgusta ponovno igro »Svoje glava Minka.« Na to prireditvev opozarjamo posebno izletnike iz Maribora.

Pogreb ugledne naše žene. Iz St. Janža na Drav. polju nam poročajo: V torek, dne 22. julija t. l. ob 10. uri zvečer je umrla v Staršah daleč na okrog dobro znana, občespoštovana in bogoljubna posestnica Roza Ekart v starosti komaj 60 let. V četrtek, 24. julija ob 10. uri dopoldne smo položili njeno truplo materi zemlji k večnemu počitku. Pogreb je vodil nadžupnik in dekan v Hočah, g. Alojzij Sagaj, bivši dolgoletni župnik pri Sv. Janžu v spremstvu domačega provizorja g. Leopolda Amon. Pogreba se je udeležila velika množica ljudstva od blizu in daleč, ja celo iz Maribora so prišli, da izkažejo rajni zadnjo čast. G. dekan Sagaj je imel ganljiv, v srce segajoč nagrobni govor in se pri odprtem grobu poslovil od rajne ter naštel njene vrline kot kristjanke, matere in žene. Rajna Roza je bila vzorna gospodinja, blaga žena ter nad vse dobra in skrbna mati. Kako je ljubila in skrbela rajna za cerkev, kako rada je podpirala ona vsako dobro delo, posebno razna katoliška društva, da, nabirala je darove, ki jih je pošiljala celo tja v daljno Afriko. Kakor vsako drugo dobro delo, je rajna Roza tudi kaj rada podpirala siromake, obiskala in stregla bolnikom, ter brez izjeme rada prisrkočila na pomoč vsakomur, ki ga je doletela kaka nesreča. Pri tem pogrebu se je pokazalo, kako zna ljudstvo ceniti dobro krščansko ženo in mater. Naj uživa pri Bogu bogato plačilo za njuna dobra dela. Bodi blagi zlati materi in skrbni ženi lahka domača zemlja. Njeni obitelji pa naše iskreno sožalje.

Romarska pobožnost pri Sv. Treh Kraljih v Slov. goricah ob prazniku Marijinega Vnebovzetja se vrši po sledečem vspredu: V četrtek, dne 13. avgusta popoldne ob 4. uri sprejem romarjev in prva priuga. Ob 6. uri zvečer druga pridiga in slovesne večernice, v mraku rimska procesija z lučicami, na praznik sam dvojna služba božja in 4 sv. maše. Romarji iz Prekmurja, Medžimurja ter Slovenskih goric na veselo svidenje v velikem številu! — V ponedeljek 11. avgusta ob 7. uri bo tukaj sv. maša za sladkogorske romarje.

Smrtna kosa. Od Sv. Benedikta v Slov. goricah smo prejeli: Dne 28. julija smo pokopali posestnika Ludovika Strmšeka iz Zjenaka ob obilni udeležbi ljudstva. Bil je skrben gospodar, občinski odbornik ter vrl član moške Marijine družbe. N. v m. p.!

Akademike, ki vsled težkih življenjskih razmer ne morejo stalno bivati v vsučiliškem mestu, opozarjamo na razpis prefektovnih mest v Dijaškem domu v Ptujju v našem današnjem inseratu.

Pogreb vrliga moža. V zadnji številki je »Slovenski Gospodar« naznanil smrt vzorne slovenske korenine. Dodatno nam sedaj iz Krapja pišejo: Po Murskem polju ima vsaka vas svojo kapelico, ena lepša od druge. V zvoniku naše kapelice se je glasil zvon. Sosedje so se povpraševali, kaj da bi to pomenilo. Saj v vasi ni bolnika in ne mrtveca. Izvemši vsakdanje zvonjenje zvonijo namreč ob času sprevidovanja bolnikov in ob slučajih smrti. Pa bliskoma se je raznesla žalostna novica: Karba Joško je nagloma obolel, zdravnik ga je odposlal v Maribor v bolnico in je tam zaspal v Gospodu. Telesne ostanke so prepeljali v Ljutomer. Tu se je spreved vršil ob obilni udeležbi. Pri grobu sta se od bivšega sotrudnika poslovila gospoda: župan Stuhec Jakob kot načelnik Zveze gasilnih društev na Murskem polju, in pa Rajh Jakob kot načelnik okrajnega zastopa v imenu istega in obenem v imenu Okrajne posojilnice. Vsi smo se pa od pokojnika poslovili z željo: Svetila mu večna luč! in: Moli za nas!

Poročilo iz Ljutomera. Dne 1. t. m. smo imeli uglednega gosta v Ljutomeru in sicer generala od reda usmiljenih bratov iz Rima z dvema spremljevalcema, kateri so si ogledali in se informirali glede ustanovitve tam nameravane bolnišnice.

Žalostne novice iz občine Očeslavci, okraj Gornja-Radgona. Sam si je vzel življenje nedoletni Jakob Kranjc v Stavenskem vrhu dne 29. julija t. l., obesil se je. Ta samomorilec je že drugi iz vrst nedoletnih fantov. Naj v miru počiva, kar si je gotovo želel. — Dne 30. m. m. je na nepojasnjen način pogorelo hišno in gospodarsko poslopje posestniku Jožefu Budja v Očeslavcih. Omenjeni je za malenkostno svoto zavarovan. Pogorelo mu je vso spravljeno ozimno, silje in krma, živino, dve kravi in svinje so mu rešili. Le mirnemu vremenu brez vetra in požarnima brambama, okoslavski in orehovski, ki sta dospela na lice mesta, gre zasluga, da se je požar omejil, in da ni pogorelo več posestnikov v vasi. Zahvala gre vsem, ki so pri požaru pomagali gasiti, da se ni dogodila večja nesreča.

Divjaški pretepači. Iz Polenshaka pri Ptujju poročajo: Ko so se vračali naši fanti rekruti dne 27. m. m. od nabora v Ptujju skozi vas Dornova in so v gostilni Šegula mirno v sobi pili liter vina, so jih nenadoma napadli tamošnji fantje z železnimi palicami in ravnimi noži ter bili in mesarili, kakor kake divjaki. Te krviželjne hijene v človeški podobi, 15 po številu, so dobro organizirani obdelovali naše 4 fante popolnoma nedolžne in brez vsake brambe tako, da je za enega malo upanja, da okreva. Le sreča, da so naši imeli voz, da so še tako živi ušli, drugače bi jih bili gotovo ubili. Saj so še ti divjaki z železom in kamenjem tolkli po dvema starejšema možema in eni ženski, tudi konj so se lotili ter enega ranili z nožem v nogo tako, da ga mora gospodar zdaj imeti mirno v hlevu. Mi obsojamo vsak napad z orožjem in vsak uboj, bodisi od katerekoli strani ter zahtevamo od varnostne oblasti, da krivce strogo kaznuje. Najboljše pa bi seveda bilo, da take krvihlepneže

pošlje kam doli na jug med brate hajduke, da tam kažejo svojo ostudno, pa tudi nizko korajžo!

Iz Male Nedelje. Dne 15. t. m. takoj po večernicah, priredijo malonedeljski dijaki v Društvenem domu v Mali Nedelji igro »Navaden človek.« Med odmori in po igri svira tamburaški zbor. Ker je čisti dobiček namenjen dijaški kuhinji v Mariboru, se vsi prijatelji dijaštva uljudno vabijo.

Iz Rucmancev pri Sv. Tomažu. Pri nas je oblast odstavila pred meseci župana Kostanjevca in izvolil se je nov. To pa Kostanjevcu seveda ni bilo prav. Pregovoril je svoje podrepnike v občinskem odboru, da so z njim vred izstopili iz odbora. S tem pa so izgubili za tri leta volilno pravico, tako da zdaj pri volitvah dne 10. avgusta ne morejo biti izvoljeni v občinski svet. Zato pa zdaj skuša spraviti na županski stolec nekega Zelenka, naročnika umazane »Domovine«, ki je pravzaprav samostojnež, a je sedaj nosilec demokratske liste. Pa ta človek nam županil ne bo! Saj ga volilci predobro poznamo, kak sirovež da je. Svojemu sosedu lansko leto vkljub prošnji ni hotel odpustiti, še zasmehoval ga je. Ta Zelenko bi rad splezal na županski stolec po socialdemokratskih Tomašekih. Pa ljudem so tudi ti tički dobro znani. Ljudi, ki posiljujejo nedolžna dekleta, in ljudi, ki se poživinijo in hodijo po kaznilnicah, pošteni Rucmančani pač ne bodo volili in se ne bodo dali od njih zapeljati in premotiti. Proč z Zelenkom! Proč s Tomašeki! Na dan volitve pa vsi pošteni Rucmančani na volišče, da odločite za zmago poštenih ljudi. Sramota bi bila za nas, ako bi nam komandirali v občini Zelenki in Tomašeki!

Železniška nesreča. Dne 5. t. m. je povozil vlak na postaji Moškanjci železniškega upokojenca. V Moškanjcih se namreč križata vlaka in uboga žrtev je po nepredvidnosti pri križanju padel pod vlak, ki ga je povozil.

Orjunci pri Sv. Bolfenku pri Središču. Pretečeno nedeljo so imeli orjunaši veselico. Ljudje, ki so jih videli korakati, so mislili, da imajo »solometarji« kak izlet k Bolfenku. Najbolj korajžno so se držali Zabavniki in celo stari Zadravec je večkrat zakričal »aujbijs« in »u boj, u boj!« kar mu ne zamerimo, ker ni bil nikdar na vojski. Zvečer so se orjunci odpeljali in pravijo, da so v šumi izgubili eno orjunašico. Druge nesreče ni bilo. Do streljanja ni prišlo, ker so bili sami med seboj in se jih je narod izogibal.

Pred občinskimi volitvami v Središču. Naši središki liberalci, pardon »naprednjaki«, so daleč prijadrali s svojo politiko, tako daleč, da si ne upajo nastopiti pri občinskih volitvah s pravim imenom svojih strank. Samostojni so si namreč nadeli ime »Napredna kmečka lista«, demokrati pa »Napredna gospodarska stranka.« Obojaj pa je pri sestavi liste tako trda šla, da so morali skupaj nabrati celo vrsto takih kandidatov, ki ne smejo biti izvoljeni in ki bodo gotovo črtani. Osebito bomo poskrbeli, da na noben način ne pride v odbor oni »siromak« iz Rakitja, ker po zakonu ne sme biti izvoljen. Nič ne bo pomagalo podkupovanje s pijačo, nič kramarsko ponujanje starega gospoda Robiča. Zelo čudno je, da hoče g. Robič igrati vlogo starega Pašiča. Bilo bi pač bolje za gg. Robiče, da ne bi skušala reševati falirane politike g. Zadravca, koji bi pač že lahko spoznal, da ga niko ne mara. Saj to tudi čuti, pa se vseeno po židovsko vsiljuje Središčanom. Gg. bankokrati se zavedajo, da jim bo kravica, ki jo molzejo, ušla, ako se ljudstvo osamosvoji, zato napenjajo vse sile, pa ne bo nič pomagalo. Tudi ne bo pomagalo, da je g. župan, ki je eksponent in zaveznik g. Zadravca, dasi ima vsled volilne špekulacije posebno listo, dal zadnji čas popravljati in prenavljati občinske hiše, kar je storil pri prazni občinski blagajni in ne more zdaj zidarjev plačati. Zato je menda odšel g. blagajnik med namestnike in prepustil dolgove svojemu nasledniku. Je pač resnica, da so liberalci dobri gospodarji za svoje žepe, javno gospodarstvo pa, kjer ga imajo v rokah, gre rakovo pot. Naš trg se lahko primerja naši državi, ki je po prirodi bogata, a kljub temu po zaslugi slabih funkcijonarjev sirota. Središki volilci, če ste pametni, strajte pri nedeljskih občinskih volitvah liberalno gospodo proč od občinskega gospodarstva, s tem boste koristili samimi sebi. Ravno tako v nasprotnem slučaju pripišite krivdo samim sebi in ne zabavljajte, ampak lepo tiho in udano vlečite suženjski jarem, ki ste si ga sami naložili.

Iz Savinjske doline se nam piše: Opozorili bi radi tiste župnije, ki bodo letos in prihodnje leto imele sv. birno, na nek privesek, ki ga škof neprostovoljno vlačil seboj od župnije do župnije. To je tista čedna družba kramarjev, o kateri bi se dalo mnogo povedati. Brezobzirnost, vsiljivost, surovost so njih stalne spremljevalke. Svetujemo posameznim županom, oziroma župnikom, da priskrbijo orožniško asistenco, ali pa par krepljivih fantov z gorjačami, da bodo delali red in mir, kadar prihrumi ta družba. Tukaj pri nas so se na več krajih pri boju za boljša mesta stepli, davili eden drugega po tleh, pri tem pa kleli in zmerjali na najsurovejši način, in ob štirih jutraj začnejo z novega. Če bi pri olimpijskih igrah v Parizu imeli mednarodno tekmo glede jezičnosti, bi dobile brezdvomno nekatere teh kramaric prvo mesto. Umestno bi bilo, da poštenjeji med njimi objavijo imena največjih surovežev, da se jim brezpogojno odreče prostor pri cerkvah ob takšnih prilikah.

Nekaj odgovora »Domovini« iz Laškega. Znano vam je, g. urednik, da je okolica Laško z malenkostnimi izjemami izključno v mogočnem taboru SLS. Le v trgu je še par kosti rajnega dr. Žerjava, ki pa živijo od naših pristašev, za hvaležnost bi jih pa še radi strahovali. Ker se pa ljudi, ki nimajo nikogar za seboj, nihče ne boji, so nas strašili v »Jutru« in »Domovini«, kjer so lagali, kakor bi od metra imeli. Po trgu pa so hodili kot pitani purani o Božiču. Zato smo es dne 28. julija ob prihodu brzvoja iz Beograda, da je vlada korupcije, tatvine in nasilja padla, pošteno oddahnili. Zo trgu se je čula pesem od Urala do Triglava in od Soče do Vardarja. Nismo pa te že zdavnaj pričakovane novice tako obhajali, kakor zadnja »Domovina« poroča, da so se klerikalci v gručah zbirali po trgu,

isti list je pa še pred kratkim pisal, da klerikalcev v Laškem ni. Potem piše, da smo se od veselja po glavi stavili, kar je videl samo pijani, lažnjivi poročevalec »Domovine«. Nadaljuje, da se je zvonilo, to se je pa dopisniku sanjalo, kako so ostanke dr. Žerjava med pasjim zavijanjem k pogrebu nesli. G. urednik, pa še nekaj je tu novega. Odkar je nova vlada, se tukajšnji liberalci pridno vadijo znane pesmi. Vsega se je treba privaditi, sprva sicer težko gre. Zrasli so jim tudi dolgi nosovi in brade kot v Ljubljani. Sokolske in orjunske znake imajo po najnižji ceni na prodaj. Pa žalibog: kupcev ni.

Umril je pri Sv. Miklavžu na Polju pri Podčetrtku Fran Ajdovnik. Kot mlinar je služil 45 let pri eni hiši. Z rajnim Francem je legla v grob posebnost delavnosti, vdanosti in zvestobe. Bil je znan ter priljubljen daleč naokrog. Naj v miru počival!

Zlata poroka. Iz St. Janža pri Velenju nam poročajo: V nedeljo, dne 27. julija smo obhajali pri nas izredno in redko slovesnost, zlato poroko. Zakonska Jernej Novinšek, mizarški mojster v Prelski št. 4 in njegova žena Marija, roj. Zapušek sta v spremstvu svojih petero še živih otrok, vnukov in vnučinj stopila pred oltar, kjer sta slovesno obnovila obljubo medsebojne ljubezni in zakonske zvestobe in se Vsemogočnemu zahvalila za vse dobrote, ki sta jih prejela v teku petdesetletnega zakona. Vkljub skrajno slabemu vremenu se je zbralo nenavadno veliko vernikov, da prisostvujejo tej izredni svečanosti. Vrlima zlatoporočencema, ki sta še oba prav čvrsta in zdrava, želimo da jih Vsemogočni ohrani še mnogo let!

Novi zvonovi v Bevčah pri Velenju. Končno smo dočakali zadnjo nedeljo že tako težko od cele fare pričakovani dogodek—blagoslovili smo novo dospete zvonove. Dobavila nam jih je livarna v Jesencah, uglašeni pa so na glasove »fis«, »a«, »b«. Med sviranjem rudarske godbe iz škala jih je blagoslovil preč. g. dekan iz Škal, Rotner ob asistenci domačega gospoda provizorja Fr. Groblerja in g. Goričarja iz št. Ilja. Botri so bili: cerkvena ključarja gg. Lesjak in Goršek, ki sta se mnogo trudila, da smo dobili zvonove, nadalje gospod in gospa Sever iz Velenja, ki sta svojo darežljivost v največji meri pokazala. Prispevalo je veliko svoto tudi lepo število drugih darovalcev. K dostojni proslavi pa so mnogo prispevali zavedni fantje in pridne mladenke, prvi s streljanjem topičev in postavljanjem mlajev, druge pa z lepim cvetjem in okusnim kinčanjem zvonov.

Izgubljena čutara. Dne 14. julija je izgubil voznik na poti iz Maribora skozi Lajtersbeg—Jarenino, starinsko leseno čutaro. Čutara je okrašena z ogrskim grbom, ter ima napis: Mate Schmiermaul, Pošteni najditelj jo naj odda proti nagradi pri Ignacu Zupanič, Vajgen, Jarenina.

Ormoški dijaški počitniški klub ima dne 13. t. m. izlet k Veliki Nedelji. Člani itaj se zberejo ob osmi uri zjutraj pri velikonedeljski cerkvi. Za obed je preskrbljeno. Bog živit! — Vodstvo kluba.

NAHOD? GLAVOBOL? Zobobol? Trganje? Odrečejo večkrat mišice in živci? Prijetno čuvstvo kreposti prinese pravi Fellerjev Elzafluid! Najboljše hišno sredstvo, lajša bolečine, osvežuje in jača ter čez 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in ust! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši, kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštino 3 dvojnate ali 1 specijalna steklenica 24 din., 36 dvojnatih ali 12 specijalnih steklenic 214 din. in 10% doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzartg št. 341, Hrvatsko.

Vedno več pritožb prihaja, da potniki pripovedujejo ljudem, da je vseeno pri kateri zavarovalnici se zavarujejo, ker itak vse skupaj delujejo. Prosimo, da resnici na ljubo daste v Vaš cenjeni list, da imajo zavarovalnice enake premijske stave in pristojbine, da pa sprejema vsak zavod zase zavarovance v zavorovanje. Vsaki uslužbenec se mora po zakonu izkazati s pooblastili, katero zavarovalnico da zastopa.

Draga moja! Odkar delam po Tvojem nasvetu juho s pomočjo »šuhana«-a, uživam glede kuhanja največjo zadovoljnost svojega soproga. Imenuje me prvakinjo vseh kuharic! 949 2—1

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU AVGUSTU.

V splošnem in pri živini. Eno najvažnejših opravil v avgustu je mlatev žita. Vršimo jo s cepcem, z živinsko vprego na vitelj, z elektromotorjem, ali pa z lokomobilom (parna mlatev z elevatorjem). Najdražje nam pride ročno delo, ki je približno 11krat dražje od dela z lokomobilom. Toda vsak posamezen mali kmetovalec si ne more nabaviti takšnega dragega stroja. Tudi bi za enega samega ne imel toliko vrednosti, ker bi ga ne mogel dovolj izrabiti. Mali kmetovalec bi moral založiti preveč kapitala, ki bi se ne obrestoval v zadostni meri. Zategadelj bi bilo želeti, da se mali kmetje strnejo v kmetijske zadruge ter nabavijo potrebne kmetijske stroje zadržnim potom. Na ta način morejo vršiti tudi mlatev žita cenejše in hitreje, kakor če

mlati vsak zase z roko. Zmlačeno žito moramo premešavati, da se ne ogreje in ne pokvari.

Živinske staje, zlasti svinjske hleve, držimo čiste in hladne. Skrbimo, da bodo nastlani zmiraj s svežo slamo. Dobro jih je pobeliti z apnenim beležem. S tem bomo obvarovali svinje pred različnimi boleznimi. Kdor pusti živino ležati v lastnem blatu, je neprijatelj živine in ne bo imel sreče v živinoreji.

V avgustu poteče navadno čas za utrjevanje telesa s kopanjem na prostem. Vodne in solčne kopeli menjaje prijejo človeškemu zdravju.

Je svetega Lovrenca grozdje mehko,
krčmar si obeta vino sladko.

V vinogradu. Začnimo prikrajevati vršič evinske trte, da more solnce močnejše vplivati na grozdje. Čas za pravo časno vršičenje je nastopil sedaj, ako so postale mladike na spodnjem koncu rjave in vršiči več ne kimajo, ampak stoje že bolj pokoncu. Vršičenje se vrši na ta način, da odrežemo s škarjami vse mladike približno 2 dm nad najvišjim, t. j. 1.80 do 2 m dolgim koljem. Prezgodnje in premočno vršičenje bi imelo posledico, da bi pognali številni zalistniki, ki bi po preteku nekaj časa zahtevali ponovno prikrajevanje. Razen tega poganja zalistje vselej na račun rezervnih hranilnih snovi v mladem popju in tvori nepresiano nevarnost za razširjanje peronospore. Čuditi se je, da nekateri vinogradniki vršičijo že v mescu juliju, med tem ko z drugimi nujnimi opravili, kakor rahljanjem zemlje, škropljenjem in žvepljanjem radi zaostajajo. Tu prezgodaj, tam prepozno, to je ravno toliko, kakor preveč in premalo. Od peronospore ali pikca napadene vršiče je iz vinograda odstraniti in sežgati. Škropimo vinski trto četrtič, ako peronospore s tretjim škropljenjem nismo zaustavili. V tem slučaju škropimo pred vsem grozdje in vršiče. Ako hočemo škropiti obenem proti oidiju, pridenemo mešanici salojidina ali koloidnega žvepla (sulkola). Dovršimo tretjo kop. Če pa tega vsled pomanjkanja delavnih moči nismo mogli storiti, tedaj spravimo vso travo iz vinograda. Velika napaka je, sušiti travo med trsem, ali jo celo obesiti na trsje. Kdor hoče gojiti vinograde za pridelovanje sena in plevela, naj prepusti rajši to kmetijsko-gospodarsko panogo drugim, sposobnejšim, ki bodo z umnim obdelovanjem zemlje prispevali k splošnemu napredku v vinoreji. Tisti vinogradi, kjer se opušča poletno rahljanje zemlje, bodo po preteku nekaj let oslabili ter zahtevali obnovitve.

V sadonosniku. Poletno sadje dozoreva. Od jabolk postajajo užitne: poletni beličnik, beli in rdeči astrakan, virginski rožnik, šarlamonček, poletna parmenka, grafenšteinc, od hrušk pa zelena Magdalenka, kimavka, šparovka, solnograška, rjavka, wiliamovka in kongresovka. Mnogo pametnejše je, ako sadje sušimo, ali pa delamo iz njega mezgo, kakor če ga predelavamo v pijačo. Uporaba sadja pri nas ni na tisti stopnji, kakor bi bilo želeti in napačno ravnanje tisti, ki svoje sadje v slabih letinah sprešajo v sadjevec, ali prekuhajo celo v žganje, mesto da bi ga posušili. Iz slabjšega sadja, ki pred časom odpada, lahko narejamo kis, ki je vsekakor boljši od nezdravega esenca, ki ga kupujemo po trgovinah. Poletno sadje je obrati vsaj en teden dni prej, nego je postalo užitno na drevesu, ako ga hočemo obdržati dalje časa nepokvarjenega. Mi razločujemo med zrelostjo na drevesu in užitno zrelostjo. Drevesno zrelost doseže poletno sadje, ko začno odpadati prvi piškavci in ko posamezni črvi sadeži na drevesu porumene, dočim so drugi še zeleni. Na peške v peščiču, ki naj bi bile rjave ali črne, se ni toliko ozirati. V shrambi pozoreva sadje že v nekaj dneh in je mnogo okusnejše, nego tisto, ki popolnoma dozori na drevesu. Ako ga pustimo dozorevati na drevesu, nam polagoma popada na tla ter zaleže prav malo, ker se ali razbije, ali pa g apoberejo drugi ljudje. Veje močno obloženega drevja je treba odpreti z rogovilami, da se ne odlomijo pod težo z vsakim dnevom se debelečega sadja. Odpadlo nezrelo in nerazvito sadje pobirajmo enako, kakor v juliju ter ga kuhajmo svinjam. V takšnem trebežu se nahaja zalega raznih sadnih škodljivcev, ki jih na ta način najlože in najzanesljiveje zatiramo. Precepljena drevesa pregledajmo in odstranimo divje poganjke, ki so pognali iz debela. Enako odstranimo tudi pregoste žlahtne mladice, da zadobe druge več zraka in svetlobe.

V drevesnici vršimo očeslanje ali okulacijo. Pri tem poslu moramo paziti na vreme in vlago. Ob dolgotrajni suši, ob mrzlem in deževnem vremenu ne okulirajmo, ker se slabo obnese. Zadostna vlada v zemlji in toplo solnčno vreme vplivata ugodno na uspeh okulacije. Okulacija se obnese samo takrat, ko so divjaki muzevni in se koža rada odlušči. Najboljši je enoletni in dvoletni les. Star les ni za okuliranje.

Na polju in travnikih. Orjimo strniščno brazdo ali praho takoj po žetvi ozimine. Sejemo repo. Setev ajde smo opravili že prejšnji mesec. Ajda, vsejana šele v avgustu, v naših krajih le redkokada dozori. Okopavajmo mrkev in peso. Mrkev prebrnamo brez škode tudi z navadno brano. Spravljajmo fižol, grah, bob, lečo in drugo sočivje ob pravem času, da ne splešni na tleh ob vlažnem vremenu. Izvažamo gnoj za ozimino. V prvi polovici avgusta, ko so dorastli gomolji, kopamo rani krompir. Krompir moramo spraviti, ko je nadzeln del rastline porumenel in se začel sušiti.

Bolh avgusta mnogo se pojavi,
vreč za ajdo rodno si pripravi.

Na travnikih kosimo drugo ali otavno košnjo. Ako smo seno kosili zgodaj in ni primanjkovalo moče, tedaj bomo imeli prav lepo otavo, na boljših in gnojenih travnikih pa še otavič. V svrhu hitrejšega spravljanja otave so kozolci zelo na mestu, kajti v tem času je vreme čestokrat nestanovitno. V nezračnih shrambah otava kaj rada splešni; zato jo je treba posušiti kar najbolje.

Na vrtu. Sadimo endivijo, da bomo imeli dovolj salate za zimo. Sejemo špinačo, repincelj in zimsko salato. Setev zimske salate nikakor ni prezgodaj, če pomislimo, da potrebujejo rastlinice šest tednov, predno se morejo presaditi in jih je treba pozneje še okopati, da se pred zimo dobro vkoreninijo. Sejemo še zimski karfiol, rdeče zelje, kolerabo in drobnjak (šnitlih), katera zelenjava ostane čez zimo na prostem in je v rani pomladi za rabo. Gosenice od kapusovega belina pokončujemo na zelju. Mladenke in cvetličarice sejejo mačehce in sadijo tulipane in narcise.

V kleti. Opravila, kakor dolivanje vina in žveplanje praznih sodov, veljajo kakor za druge mesece. Ako vino razpošiljamo, tedaj imamo opraviti večkrat s pokvarjenimi sodi, ki so bili dalje časa na potu. Posebno pažnjo posvetimo očetnim glivicam. Nabavimo potrebne zaloge čepov, pilk in drugih kletarskih potrebščin, ki jih rabimo v času trgatve. Dober kletar naroči tudi kvasne glivice, s pomočjo katerih se doseže gladko vrenje vinskega soka. V kleti, kjer se nahajajo večje množine vina, ne sme manjkati potrebnih priprav, kakor natege iz stekla, s katero se daje vino na pokušnjo. Paziti moramo, da potom natege ne prenesemo birse iz enega sode v drugega. Tudi ne dolivajmo zdravega vina s pokvarjenim, kakor tudi ne sortnega vina z vinom, ki se po okusu in buketu ne vjema z vinom dotične sorte. Po takšnem ravnanju izgube prvotno fina vina polagoma značaj dotične sorte.

V čebelnjaku. Ako je bilo vreme ugodno in paša ob cvetu lipe bogata, moremo nekaj polnih satnikov izvezati. Prazne satnike, katerih ne rabimo, spravimo v omaro ter žveplajmo vsakih 14 dni, da se ne zarede črvi, ki satovje ugonobijo. Skrbimo za nasade medonosnih rastlin, kakor lipe, akacije, divjega kostanja, vrbe i. dr.

Če julij včasih vreme zadrži
in ni odpiral kljunčka petelin,
Avgust meglovje mračno razprši,
nižave da ne žalosti se sin.

Mlatilnice, sam Bog vas je poslal,
ratar hvaležen slavo poje vam;
naj bi še siromaku pravo dal
do zemlje, ki jo obdeluje sam.

Vekoslav Štampar, ekonom.

Osebná dohodnina. Zakaj je nje odmera tako krivična? Ko so naši poslanci tako pritiskali, da se dohodninski minimum, ki se ne sme obdavčiti, zniža, so obenem zahtevali, naj se davčna lestvica temu primerno uporablja. Takratni finančni minister (ako se prav spominjamo) na to ni hotel pristati, in tako obdavčijo sedaj posestnika, ki mu naračunijo vseh dohodkov n. pr. 20.100 kron, takoj že (kot prej) po 36. stopnji, kjer znaša davčni postavek 200—300 dinarjev, mesto po 1. stopnji, kar bi bilo po pameti in edino pravično, in kjer bi bilo plačati le kakih 5—10 dinarjev. Pa če bi se kajer davčni postavki v posameznih stopnjah tudi nekoliko zvišali, ne bi se nihče nad tem hudoval. Zdej se pa gode gorostasne krivice! Upamo, da nova vlada tudi teh ne pozabi!

Čebelarški shod v Vojniku. V nedeljo, dne 10. t. m., bode tukaj po rani sv. maši na osnovni šoli v Vojniku čebelarški shod, na katerem predava g. Levstik iz Celja o vzrokih letošnje čebelarške nezgode. Vabijo se vsi člani in drugi čebelarji k obilni udeležbi! — Odbor podružnice Čebelarškega društva v Vojniku.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 1. t. m. se je pripeljalo 269 svinj in 8 koz, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 150—200 din., 7—9 tednov 225—250 din., 3—4 mesece 400—700 din., 5—7 mesecev 750—900 din., 8—10 mesecev 1000—1150 din., 1 leto 1500—1850 din., 1 kg žive teže 13.75—16.25 din., 1 kg mrtve teže 20—23.75 din., koza komad 150—225 din.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa I 27 din., II 25 din., III 23 din. Teletina I je po 25—30 din., II 22—25 din. Svinjsko meso je 22—40 din. Konjsko meso I 12—15 din., II 8—10 din. Kože: 1 komad konjske kože 175 din., 1 kg goveje kože 15—17 din., teletje kože 27.50 din., svinjske kože 10 din. Perutnina: 1 majhen piščanec 10—15 din., večji piščanec 30 din., I kokš 45—63 din., I raca 32—56 din., I gos 65 din., I zajec majhen 12.50 din., večji 35 din. Zito: 1 kg pšenice 3.50—4 din., rži 3.25—3.50 din., ječmena 3 din., ovsna 3.50 din., koruze 3.50 din., prosa 4 din., ajde 4 din., fižola 5—7 din., graha 10 din. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 6.50 din., št. 1 6.25 din., št. 5 6 din., št. 6 5.25 din., št. 7 4.75 din., prosene kaše 7.25 din., ješprenja 4.25 din., otrobov 2.50 din., koruzne moke 4 din., koruznega zdroba 6 din., pšeničnega zdroba 7 din., ajdove moke I 8 din., II 7 din., kaše 6—7 din., ržene kave 10—16 din., cikorijske 25 din. Krma: 1 q sladkega sena 50—62 din., kislega sena 40—50 din., ovsene slame 50 din., pšenične slame 40 din., ržene slame 32.50 din. Kurivo: 1 kub m trdih drv 200 din., mehkih drv 175 din.

Nakupovanje sena. Opozarjajo se vsi kmetje, da se bode tudi letos in sicer takoj, kupovalo za mariborski garnizon komisijskim potem seno in slama. Obveščajo se tedaj posestniki, da se vsako sredo in soboto kupuje ali na trgu »Svobode« ali neposredno pri senjaku garnizonskega intend. skladišča v Mariboru vsaka količina sena in slame, kjer se bode na licu mesta tudi takoj plačalo. Seno treba da je dolgih, tenkih biljk s cvetom, da ima prijeten duh in da ni blatno. Ne sme biti tudi prašnivo in da ni pomešano z raznim trnjem itd. Seno, katero ne odgovarja zgoraj navedenemu stavku se ne bode kupovalo.

Žitni trg. Nenadno povišanje žitnih cen, ki se je začelo v začetku prošlega tedna, se je izkazalo sedaj kot

Špekulacija nekaterih inozemskih in domačih trgovcev. Ko je dosegla pšenica v prodaji 400 in še več dinarjev za 100 kg so vrgli, na tržišče velike zaloge žita in ker je bilo kupcev manj, kot ponudnikov, so začele cene zopet padati. Danes so cene še nekoliko višje, kot pred dvema tednoma, pričakovati pa je, da padejo zopet na prejšnjo višino. Promet z inozemstvom je radi slabe žetve v zapadno evropskih državah zelo živahen. Posebno mnogo kupuje našega žita Čehoslovaška, ker je bila žetev na Madžarskem, Rumunskem, Bolgarskem in v Rusiji primeroma slaba, pride letos naša država pri izvozu za inozemstvo v prvi vrsti v poštev. Cena moke še ne pada, ker so mlinci svoje zaloge že večinoma razprodali, z novim žitom pa še niso oskrbljeni. — Moka nularica se nudi v prodaji na debelo po 550—625 D za 100 kg. Pšenica se prodaja v Bački po 360—380 D. Koruza se prodaja po 265—270 D. Radi dobrega izgleda na velik predelek nove koruze je trgovina nekoliko zaostala.

XVI. poročilo Hmeljarskega društva v Žalcu. Žatec, CSR., dne 1. 8. 1924. Zadnji teden meseca julija se je vreme spreobrnilo na boljše, kar je razvoju kobil ugodno. V zgodaj obreznih nasadih se že vidijo skoraj izgotovljene, pa redke kobile, v poznejše obreznih nasadih se pa nahajajo na pol izgotovljene kobile, med tem ko v pozno obreznih nasadih cvetje se le začenja prehajati v kobile. V prvih nasadih se bo pri normalnih razmerah pričelo obiranje posamezno v drugi polovici meseca avgusta, v drugih pa pozneje. Upanje na dobro letino je še precejšno. Mnogo je nasadov, v katerih se kobile vidijo šele v drugi tretjini drogov, mnogo je pa tudi takih, v katerih orumeneva listje od spodaj gor, kar je povzročil palež. Za drugo je pa rastlina zdrava in brez mrčesa. Da bo pa zamogel ves cvet prehajati v kobile, zato je potrebno ugodnega vremena do obiranja. Na hmeljskem trgu ni kaj posebnega. Dve mali partiji ste se prodale po 4400—4500 čK za 50 kg. Čehoslovaški hmeljarji so pri vladi dosegli, da se bo smel iz Čehoslovačije izvažati hmelj v poljubni množini in brez posebnega dovoljenja. — Hmeljarsko društvo za Slovenijo javlja svojim članom, da ministrstvo saobračaja še danes ni rešilo prošnje za polovično voznino hmeljskim obiravcem, vloženo dne 6. jun. t. l.

Vrednost denarja. Dolar stane 81.75—82 din., za 100 avstrijskih kron je plačati 11 para, za 100 čeških kron je plačati 245 din., za 100 francoskih frankov 440 din., za 100 laških lir 360 din., in za 100 švicarskih frankov 1557 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.40 centimov.

MALA OZNANILA.

Svajcer se takoj sprejme pod dobrimi pogoji v graščini Slivnica pri Mariboru. 993

Dijaki na stanovanje in hrano se sprejmejo. Gosposka ulica 2, I. nadstropje. 1002

Šafar, izurjen v sadje in vinoreji, starejši, oženjen, želi nastopiti službo, takoj ali v jeseni. Naslov v upravnistvu. 992

Sprejem s 1. novembrom vinarčarja poštenega zadržanja, ki razume delo v vinogradu. Dobi kravo, zemlje in drv dovolj. Vinograd se dela na novo. Blaž Urbas, posestnik, Slemen, p. Selnica ob Dravi. 995

Sprejem več dijakov na stanovanje in hrano. Električna luč. Naslov v upravnistvu. 989

Močnega učenca sprejme mizarstvo Krekova ulica 18, Maribor. 987 2-1

Mojstra išče medičarski vajenec z 2letnim tečajem, da se naprej uči, Matija Zajčnik, Prežig: št. 3, Konjice. 984 2-1

Išče se kovaški vajenec. Jakob Šalamun, kovač, Osek št. 66, p. Sv. Trojica v Sl. gor. 981

Šafarja, večšega v sadje in vinoreji, neoženjenega, postavnega, išče Ussar, Ptuj. 980

V Spuhlji pri Ptuj (3 km od mesta) se išče en dober trgovec in gostilničar, kateri lahko s 1. septembrom t. l. prevzame trgovino z mešanim blagom ter deželnimi pridelki in gostilno na račun. Stanovanje s 4 sobami, krasno kuhinjo, jedilno shrambo, drvarnico, 2 svinjska hleva, je najemniku na razpolago. Prostor so novi ter se z inventarjem posestnika prevzame. Oglasiti se je pri lastniku A. Brenčič, pos., Spuhlja, Ptuj, do 24. avgusta. 999 2-1

Kot kuharica in gospodinja želi takoj nastopiti (najrajši kje na deželi) dobra, poštna in vestna oseba Naslov v upravnistvu. 979

Sprejme se pri Viljemu Elsbacher v Ptuj (pisarna Hutter) vinarčar z več delavskimi močmi, kateri ima tu, ti oskrbovati 10 glav ži-vine. 945 2-1

Oskrbnik, oženjen, 31 let, večš vseh v poljedljsko stroko spadajočih del, kakor tudi v živinorejstvo in sadjarstvo, ima tudi prakso v lesni industriji, išče primerne službe. Naslov v upravnistvu. 950 2-1

Pekovski učenec močan in zdrav poštenih starišev se sprejme takoj. Alojz Božič, pekarna, Frankolovo, p. Vojnik. 952 2-1

Išče se zanesljiv vinarčar z 4-5 delavnimi močmi pod dobrimi pogoji. Naslov v upravnistvu. 943 2-1

Sodarski učenec, močan, se sprejme pri Jožefu Šketa, sodarski mojster, Sv. Lovrenc na Pohorju. 942 3-1

Proda se posestvo v lepi legi. Več pove Anton Kidrič, pošta Makole. 978 2-1

Vinograd s trgatvijo, nekaj gozda in klet s prešo se prodaja. Lepa solnčna lega. Cena po dogovoru. Več pove Jakob Plevčak, Hrastovec 28, Studence pri Poljčanah. 1001 3-1

Dobropeljana gostilna, novo-zidana, z novim inventarjem in posestvom, pri cerkvi, pol ure od Maribora, v hiši tudi pripravnih prostorih za trgovino, se vsled družinskih razmer prodaja. Poleg tega sta še 2 posestvi z 9 in 4 orali na prodaj. Naslov v upravi lista. 983

Posestvo, tričetrt orala, hiša z opeko krita, svinjski hlevi, blizu trga Konjice, pet minut od glavne ceste, primerno za rokodelce, se po nizki ceni prodaja. Plačati je polovico. Julija Jošenak, Prevrat 14 pri Konjicah. 925

Hiša, 4 sobe, kuhinja z gospodarskim poslopjem, pol orala zemlje, ob državni cesti se takoj prodaja za 34.000 din. Grošl, Slivnica pri Mariboru. 910

Lepo malo posestvo blizu Frama se proda ali zamenja za les. M. Obran, Maribor, Loška ulica 15, 906 4-1

Rodovitno posestvo ob okrajni cesti pri Mariboru, 3 velike njive, veliki travnik, sadonosnik zidana hiša, klet, hlevi za živino in svinje, se ugodno prodaja. Cena 200.000 D. Pojasnila daje Šepec, Maribor, Grajski trg 2. 968 2-1

Iščem malo pritično hišo v najem za več let, pripravno za trgovino. Naslov v upravnistvu. 974 2-1

Kupim majhno posestvo v bližini Maribora ali vzemem takoj v najem. Naslov v upravnistvu. 1009 2-1

Proda se na Strnišču pri Ptuj nekaj barak. Povpraša se pri Industriji Strnišče. 986 3-1

Pozor! Radi izpraznitve skladišča prodaja železine po lastni ceni, dokler traja zaloga, pri Sergeju Vabič, Maribor, Aleksandrova cesta 23. 918 3-1

Na prodaj je stroj za izkopavanje krompirja, v dobrem stanju, približno 2/3 delovnih moči. Naslov v upravnistvu. 956 2-1

Proda se takoj 6 HP parna lokomobilna z mlatilnico vred, angleški izvor, v dobrem stanju. Cena primerna. Naslov v upravnistvu. 962 2-1

Steklenice vseh vrst kupi trgovina Posch, Maribor, Koroška cesta 20. 947 3-1

Proda se kompletno motorno kolo, znamka Alba. Cena se izve pri Antonu Klemenčič, trgovec, Beltinci, Prekmurje. 977

Pohištvu za spalno sobo, v dobrem stanju, furnirano, brez vsakih sten, obstoječe iz 2 postelj z prožnimi vložki ter zimnatimi matracami, 2 dvovratnih omar, 2 nočnih omaric, umivalne mize z marmornasto ploščo ter brušenim zrcalom se prodaja za 28.000 kron. Na ogled pri F. Zinauer, Maribor, Aleksandrova cesta 45. 994 2-1

Izdelujem vejalne mlince najboljše izdelka, prevzemam tudi stare v popravilo po nizkih cenah. Andrej Babenko, Spod. Sv. Kungota, p. Pesnica. 988

Maufakturno blago za moške in ženske obleke, perilo in vse druge potrebščine kupite najugodnejše v veliki izbiri v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 990 2-1

Jajca, maslo, surovo maslo, mast, suhe gobe ter vsi poljski pridejki se kupujejo vedno po najvišjih dnevnih cenah v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 991 2-1

Stare tračnice za stavbo, 1 kg samo 250 D in 1 voz (Kippwagen) jako poceni na prodaj. M. Tomše, Maribor, Vrazova ulica 9. 997 2-1

Večjo množino debelih, smrekovih hlodov kakor tudi stoječih les, kupi Matija Obran, električna žaga, Maribor, Loška ulica št. 15. 1003 8-1

Suhe gobe, brinjevo olje in fižol kupuje po najvišjih dnevnih cenah ter prosi za povzrojene ponudbe trvdka Fr. Sirc, Kranj 870 26-1

Gotove moške obleke, perilo za moške in ženske, moške hlače in delavske obleke kakor tudi vse drugo maufakturno blago od najcenejše do najfinejše vrste, nadalje gotove obleke za birmance kupite v trgovini F. Startič, Maribor, Vetrinjska ulica št. 15. 715

Dražbeni oklic za prodajo posestva v Konjicah pri sodnji soba št. 4. dne 11. avg. t. l. Posestvo meri 9 oralov. 2 orala vinograda, 2 orala gozda, ostalo njive, travniki, sadonosniki. Sodijska cenilna vrednost skupno 74.250 din. 1011

Vabilo na občni zbor Ljudske posojilnice r. z. n. z. v. Oplotnici, ki se vrši dne 17. avg. t. l. ob pol 8. uri zjutraj v posojilnih prostorih. Dnevni red: 1. Citanje zapisnika zad. občn. zbora. 2. Citanje revizijskega poročila. 3. Odobrenje rač. zaključka za l. 1923. 4. Poročilo načelstva in nadzorstva. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti. Ako občni zbor ob določeni uri ni sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih udov. 1006

Inserirajte!

Izjava.

Govori se, da sem od tvrdke «Zvonoglas» zvonolivarne v Mariboru odpovedal moji tvrdki, oz. izstopil in da bodem počel samostojno izvrševati omenjeni obrat. Ker so te govornice lažnjive, izjavljam tem potom javnosti, da nisem imel nikdar teh namenov, še manj pa, da sem kedaj o tem proti komu govoril.

Opominjam, da bodem proti vsakomur sodnijsko postopal, kateri si bode dovolil še kedaj kaj takega govoriti.

Greussing Rudolf,
zvonolivar.

Rudl-ova stiskalnica!

Na decimalna dvigala.

Najnovejši patent za sortirano vino, sadje in slično. Sok ne pride z železom v dotiko. Brez vijaka trajni pritisk od 300—30.000 kg, kateri se enostavno uravnava z dvigalom in utežo 10—100 kg. Zavzema majhen prostor 2—4 kv. metre. 100 kg mošnih jabolk daje 80 litrov mošta tekom treh ur.

Cena stiskalnic:

Št. 1 koš 40-50 cm stisne vina na dan 600 l D 4000.—
Št. 2 koš 50-50 cm stisne vina na dan 900 l D 4500.—
Št. 3 koš 60-60 cm stisne vina na dan 1200 l D 5000.—
Št. 4 koš 70-70 cm stisne vina na dan 1600 l D 6000.—
Št. 5 koš 80-80 cm stisne vina na dan 2400 l D 8000.—

Franjo Rudl, Maribor—Pesnica.

EDINO
JUHAN

NADOMESTI IN PREKOSI OKUS IN REDLNOST MESA V HRANI.

STAMPILJE vsako vrsto
K. KARNER
GRAVER
MARIBOR, SLOVENSKA J. J.

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sodaj v prometu davno proizkušeni in priljubljeni. Pravi: FRANCKOV; kavni pridelatek v rjavo-modri etiketi posebno iztičejo glavna obeležja, namreč ime »Franck« in »kavni mlincek«. — Pravi: FRANCK; z mlincekom je kavni mlincek, kakor zažamba jati. —

Prefekti.

Dijaški dom v Ptuj razpisuje dvoje mest prefektov. Kvalifikacija: Srednješolska matura, po možnosti znanje francosčine. Prednost imajo akademiki. Stanovanje in popolna oskrba v zavodu, plača po dogovoru. Nekolekovane prošnje s curr. vitae vsaj do 15. avgusta na vodstvo Dijaškega doma v Ptuj. 1007

Gotovo še ne veste,

da kupite vsakovrstno usnje izvrstne kakovosti in najboljše podplate, lastne izdelave (specialiteta!) po najnižjih dnevnih cenah edinole v trgovini

JOSIP PIRICH, MARIBOR, Aleksandrova cesta 21.

Istotam se kupujejo sirove kože vseh vrst po najboljših dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože proti malenkostnemu plačilu v ustrojenje. Sprejemajo se sirove goveje, konjske, telečje, svinjske, pasje, ovčje in kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno občinstvo se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena trvdka vse kože v lastni tovarni, ki je opremljena z najmodernejšimi stroji, po nižjih cenah kakor drugod. Povdarjamo, da se izdelujejo svinjske kože edinole pri zgoraj imenovani tvrdki na boks-usnje, kar drugje dosedaj še 10-1 ne delajo. 1005

Posetite od 15.—25. avg.

IV VZORČNI VELESEJM
V LJUBLJANI

NAJUGODNEJSA PRILIKA
za nakup vsakovrstne najboljše in najcenejše robe tu- in inozemstva. Velesejmske legitimacije se prodajajo v denarnih zavodih vseh mest in dajejo pravo na 50% znižano vožnio tudina brzovlakih (razen SOE in br. 3,6) PRIRODNE KRASOTE SLOVENIJE. STANOVANJA PRESKRLJENA. Dnevne vstopnice se dobe pri blagajnah za ceno Din. 10.—.

ZAHVALA.

Nepričakovano se je od nas ločil gospod Karba Josip,

Tem povodom izrekamo prisrčno zahvalo vsem, ki so pokojniku izkazovali ljubezen ob kratki boleznini in lepi smrti: postrežljivo osebje v bolnišnici, v župnišču in pri pogrebem zavodu v Mariboru, nadalje gospodom: dekanu Weixl, prof. Kardinar, provizorju Lovrec, kapelanom Zadavec, Ferik, Topolnik, zdravniku dr. Lebar, zastopniku bratov usmiljenecv Kociper. Začeri s peveci, načelniku okr. zastopa Rajh, zastopnikom gasilnih društev z načelnikom Stuhec. Obema govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu, kratko, vsem, ki so pokojniku danes posodili zadnjo pot na njivo božjo. Prijaznost in posojilo povrni bogata Roka božjal!

Krapje, dne 29. julija 1924.

Družina Karba.

Preselitev.

Naznanjamo slavnemu občinstvu, da smo preselili našo mehanično delavnico iz Tržaške ceste števil. 16 v **Vojašniško ulico 13.**

Isto smo s potrebnimi stroji uredili ter se popravila točno in vestno izvršijo.

Priporočamo se cenjenim naročbam ter beležimo s velespoštovanjem

Divjak & Gustinčič,

mehanična delavnica,

Vojašniška ulica 13 Maribor Vojašniška ulica 13

Poskusite samo

in boste prepričani, da Vam za Vašo staro železo, litino (Guss), kosti, papirnate in krojaške odpadke plača najboljša cena

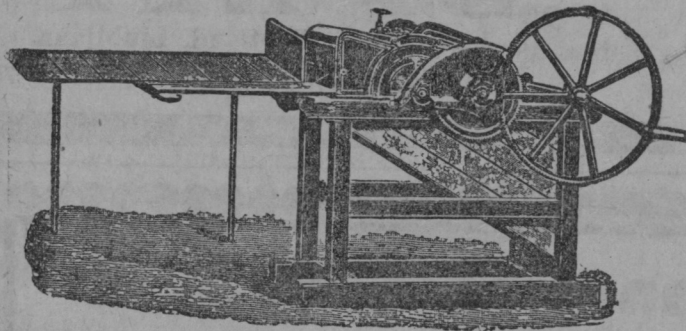
veletrgovina s surovinami

IVAN SLUGA, MARIBOR,

Tržaška cesta 5.

Telefon št. 460.

Istotam večja množina dobro ohranjenih obročev na prodaj.

Mlatilnice za 12.500 kron

lepe, močne, na kuglasta ležišča s težkim zamahalnim kolesom (Schwungrad). Velika zaloga vseh vrst plugov, osipalnikov, okopalnikov in bran, kakor tudi vse vrste poljedelskih strojev, dobite pri meni 10 odstot. ceneje, kakor pri vseh drugih tovarnah. Za vsaki stroj se jamči. Sprejme se v to stroko zastopnik proti mesečni plači in proviziji. Se priporoča

Jakob Pučko

trgovina s poljedelskimi stroji,

Ormoška cesta,

PTUJ.

Ormoška cesta.

(Tik sejmišča.)

Vremenski preroki.

Ob Vidovem tvoja
če streha se lupi,
opeke ti v Račju
kar hitro si kupi.

Če seno ti z dežem
star Peter poliva,
Opekarna tam v Račju
ti senik pokriva.

Če sveti Elija
ti streho zažgal je,
po strešno opeko
te v Račje poslal je.

UGODNA PRILIKA

se nudi posestnikom, posebno onim, ki imajo hiše s slamo krite, ker si lahko nabavijo v Celjski opekarni E. Unger-Ullman prvovrstno strešno kakor vsako drugo opeko danes najceneje. Opeka je cenejša od slame. — Pisarna: Celje, Razlagova ulica št. 4. — Tovarna: Sp. Hudinja pri Celju. — Za cenj. naročila se uljudno priporoča

CELJSKA OPEKARNA E. UNGER-ULLMAN.

E 246/24-8

Dražbeni oklic.

Dne 6. septembra 1924, (predpoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 10. dražba nepremičnin zemljiščna knjiga Cerkvenjak, vl. št. 118, cenilna vrednost: 4.910 D 50 p, vrednost pritikline: 30 D 35 p, najmanjši ponudek 3.290— D.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je raynal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor.,

dne 15. julija 1924.

938 3—1

„JUGOMETALIJA“ Ljubljana

vse vrste bakrenih kotlov nadalje vseh vrst kleparske, ključavničarske in vodovodno-inštalacijska dela.

Znižane cene. Točna in solidna pestrožba.

Kolodvorska ul. 15—20.

Pepček in Tinček.

*Pepček in Tinček iz šole gresta,
ter si med potoma nekaj povesta,
Pepček Tinetu veselo novico pove,
da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku
v Celje“ je.*

*Po kaj? ga vpraša Tine uljudno,
po obleko za birno, dokler ni še zamudno,
ker le tam se da tako poceni kupiti,
da zamorem namesto ene dve obleki
nositi!*

**Kdor v Slov. Gospodarju oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!**

Zdravilni zavod Vila dr. Pečnik,

zdravniška penzija, Rogoška Slatina. Vodilni zdravnik dr. Pečnik sprejema celo leto, tudi po zimi, bolj lahko bolne na zdravljenje v zavod, sprejema v Rogoški Slatini bolnike in daje informacije. 820

Dobro in poceni

se kupi v pošteni domači trgovini vsakovrstno blago, špecerija in prodaš najdražje svoje domače pridelke kakor: jajca, lepe bele suhe gobe, kumno in janež, katere pridelke se zamenja tudi za raznovrstno blago edinole najboljše v trgovini

**IVAN SEVER,
VELENJE.**

Istotam se sprejme trgovski učenec v trgovino z mešaninim blagom in deželnimi pridelki, in sicer poštenih starišev, 15 let star, z osemrazredno osnovno šolo, zmožen slovenskega in nemškega jezika. Vstop 10.—15. avgusta.

Zamena oljnatih semen

Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojsnik** Glavni trg

Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogo manufakture, svilenih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železnino, steklo, špecerijsko in kolonijalno blago. — Postrožba solidna, blago prvovrstno, cene zmerne!

Nakup jaje

Nakup mleka

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

PIŠKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

(poprej pri Belem volu)

se je preselila 1. junija 1924

v svojo hišo na Cankarjevi ulici št. 4

pritično

poleg davkarije. Pri Ljudski posojilnici je najvarnejše naložen denar in se obrestuje najugodnejše.

748 13—4

VII. dunajski mednarodni sejm

7. do 14. septembra 1924.

Posebni oddelek
za
poljedelske
stroje in orodja
kakor

za vse poljedelske potrebe
v Messehaus—Rotundi.

Pojasnila daje:

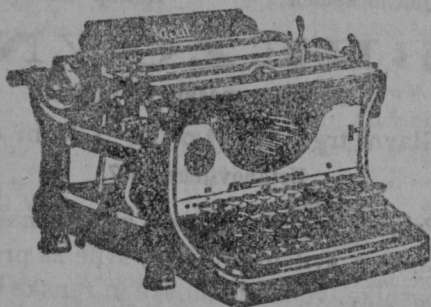
WIENER MESSE, WIEN, VII.,

avstrijska zastopstva v inozemstvu ter častni
zastopniki Dunajskega sejma v vseh
večjih krajih.

THE REX CO.,

Gradišče 100. LJUBLJANA Gradišče 100.

Telefon št. 268 int. — Ustanovljene 1892.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razno-
ževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških po-
trebčin.

Pisalni stroji za obroke!

Somišljeniki inserirajte!

: Ne zamudite :

Impeti po čudovito udariti
senah došlo manufakturne
blago, kakor: kretone, dru-
te, tiskovino, volneno blago
za moške in ženske obleke
svilene rute ter vsa druge
potrebščine pri trdnih

Martin Šumer

Krajev. Slovenije

Rudečico, solčne pege

in vse
nečistosti v obrazu
prežene pri dnevni uporabi prav
temeljito edinole

Rožni sneg!

Cena 10.— Din.

Lekarna „pri Zamorcu“

Karol Wolf, Maribor,

Gosposka ulica 12.

Prva litararna zvonov v Mariboru,

ki je v popolnem obratu.

INZ. I. & H. BUHL MARIBOR

Motherjeva ulica 15.

Ustanovljeno od Joh. Denzel
okoli leta 1800.

Najboljši material.

Najnižje cene!

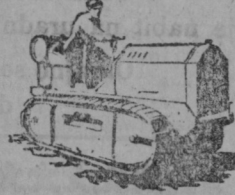
Dosedaj po vojni nad 100.000
kg izdelovanih.

Mnoge priznanji!

Obiščite nove tovarne v
Melja. Motherjeva ulica št. 15
in prepričate se o kakovosti
naših izdelkov!

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.
Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Vlačilec goseničar 25 in 50 HP

(Tracteur en chenilles, Raupenschlepper)

za poljedelstvo in gospodarstvo, deluje zanesljivo in
štedljivo, orje, vlačí in žene tudi na mehkih in na
najbolj strmih tleh, ne stiska tal. Obratuje se z ben-
cinom, petrolejem ali sirovim oljem.

Otto Kurth & Tedesco, Wien VII.

Dobiergasse 1-33 b, telefon 38. 6. 42. 648

„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah.
Dolgoletno jamstvo jamči za izbornu kakovost.
»Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje
sten proti vlagi najboljši material sedanosti,
kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja
brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo. 750

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Prva žebeljska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebeljska zadruga, Kropa (Slovenija).

Telefon interurban: Podnart 2.

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje.
Spojke za čdre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobe, zid, cevi, žlebe i. t. d.
Vijaki z maticami. Fedlične pločice. Maticice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa itd. Vijalni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoč železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago!

Zadružna gospodarska banka d. d.,

podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.